

РІК LIX, Ч. 2

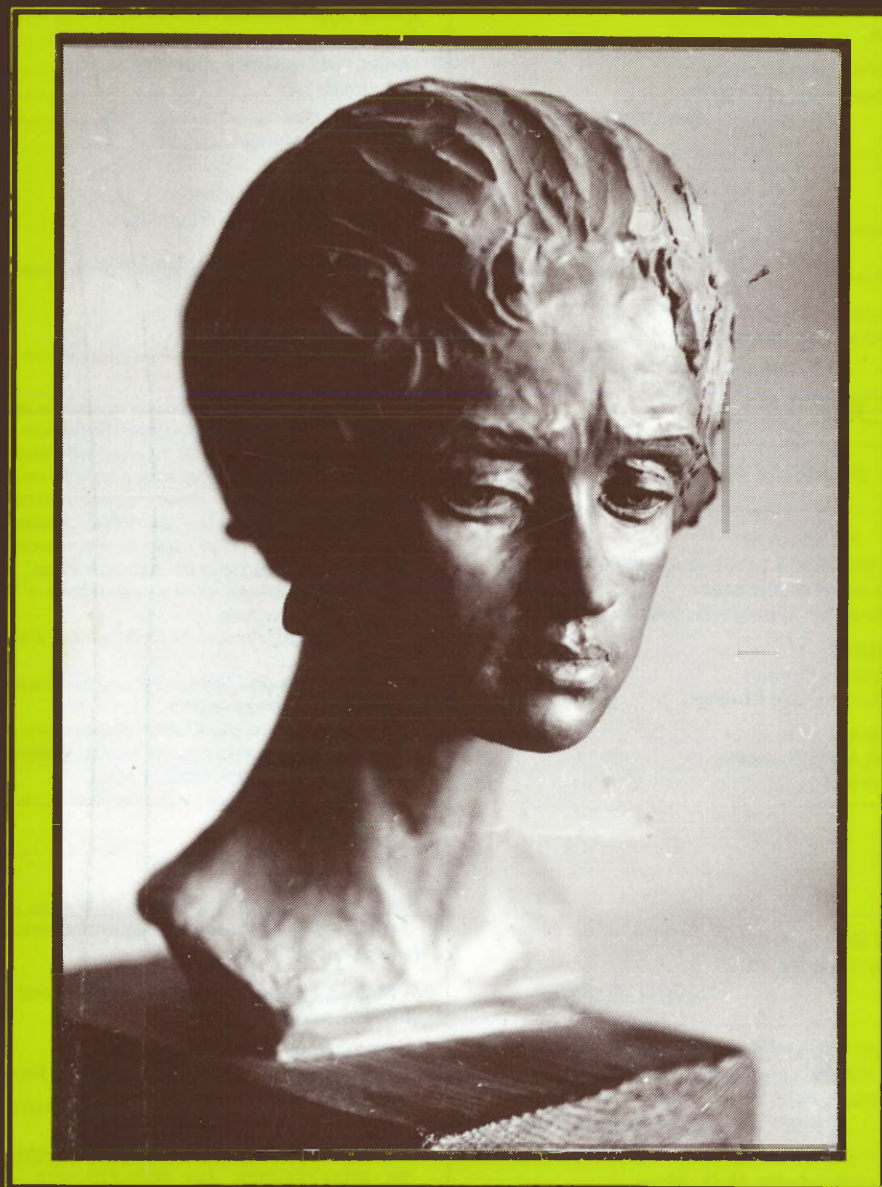
ЛЮТИЙ — 2002 — FEBRUARY

№ 2, VOL. LIX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIX

ЛЮТИЙ

Ч. 2

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Лев Чабан**

Редакційна колегія:
Ірина Куровицька — (з уряду) — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Гая Горбач
Марта Тарнавська
Людмила Тарнашинська

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003
Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США
Для членів СУА \$ 25.00
Для інших передплатників \$ 30.00
Поодиноке число \$ 3.00
В країнах поза межами США US \$ 40.00

Адміністратор: **М. Оріся Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LIX

FEBRUARY

№ 2

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant — **Lev Chaban**

Contributing Editors:
Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Martha Tarnawsky
Ludmyla Tarnashynska

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003
Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers \$ 30.00
Annual subscription in countries other
than USA \$ 40.00 US currency
Single copy \$ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Тел./Факс: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Ганна Черінь. Під снігом	1
Людмила Смоляр. Олена Доброграєва — щира праців- ниця на ниві освіти українського народу	1
Ірина Сохацька. Романтика, героїзм, трагедія	5
Олена Леонтович. Либідка лицаря українського духу	6
Наталка Поклад. "Будь здорова та щаслива і вітай усіх, хто біля тебе"	8
Листи до редакції	13
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	15
UNWLA Responds to Terrorist Attacks	16
News from UNWLA Headquarters	17
Olha Slyvka. News from a Distance	18
February Milestones	19
Lesya Ukrainka. Re	19
Helene Turkewicz-Sanko. The Magic Goat	20
Ihor Magun. Heart Attack	22
Cooky's Corner	22
Вісті Головної Управи Союзу Українок Америки	23
Ірина Куровицька голова СУА	23
Діяльність округ і відділів	24
Переступили межу вічності	29
Добродійство	29
Нашим дітям	34
Наші смаковинки	36

Ілюстрації Дарії Наулко.
Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: Скульптура Роксолни Кардиналовської.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріялів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріяли і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2001 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Тел.: (973) 772-2166 Факс: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

Ганна ЧЕРІНЬ

ПІД СНІГОМ

Обмерзло взорами вікно,
Затих, заснувши сніг.
Дивлюсь крізь біле волокно
У лябіринт доріг.

Дивлюсь крізь крижмо крижане
На збір горбатих гір.
То ж звіти завтра прижене
Вітрів шалений вир...

Засохли тебе комиша,
Трава в землі – жива.
Сповита гишею, душа
Спокійно спочива.

Ввесь білий світ, мов білий квіт
В дрімоті сніговій.
А в мене в серці заповіт
Загорнений в сувій...

Судилась нам і радість стріч,
І тоскний біль прощань.
Та не погасне вічний клич
До творчости й змагань!

О, рідний краю! Тільки ти
Думок моїх магніт.
З тобою в серці легко йти
В безмежний білий світ.

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Людмила СМОЛЯР

ОЛЕНА ДОБРОГРАЄВА – ЩИРА ПРАЦІВНИЦЯ НА НИВІ ОСВІТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (1864–1888)

Займаючись питаннями освіти народу, жінки Наддніпрянської України багато зусиль докладали для пошляхення національно-культурних настроїв. Осередками української інтелігенції, що проводил національно-культурну і громадську роботу в другій половині XIX – поч. XX століття, були юмади. Вони виникли з кінця 50-х років, кол тимчасовий ліберальний курс російського урду сприяв підняттю суспільного духу. Перебваючи у підпіллі, громади проводили хоч не уже широку, але корисну роботу з пошляхення української національної

ідеї серед інтелігенції. Переважна більшість свідомих українців, в тому числі і жінок, об'єднувалася навколо громад.

Надзвичайно вагому роль в громадівському русі відіграли жіночі гуртки Олени Доброграєвої, що виникли серед курсисток Вищих жіночих курсів (ВЖК) Києва. У 1883-84 роках був створений *перший гурт курсисток*, до його складу увійшли: П. Пашкевич, О. Максимович (донька відомого українського вченого професора М. О. Максимовича), сестри Волкови, С. Богданович, Т. Сапежко, П. Неговська, П. Стри-

жевська, К. Мельник, Н. Митюк, О. Дучинська, О. Албант, С. Єгунова. «За освітою, – писала С. Русова, – не губили дівчата і головної мети – вияснення національно-політичних завдань на користь усе тої самої мети: визволення народу».

Гурток, що утворили за ініціативою Олени Доброграєвої, за духом наближався до українофільства, тобто до національного культурництва «старих громад» того часу. О. Доброграєва сприяла тому, щоб з гуртком найчастіше зустрічався В. Антонович. Початком цих стосунків було знайомство з Володимиром Боніфатійовичем, професором історії Вищих жіночих курсів, де він користувався великою популярністю серед курсисток. Крім офіційного курсу, Володимир Антонович читав у Доброграєвському гуртку ще й приватні курси географії та етнографії України. Ці лекції відбувалися звичайно у господі члена Старої Громади лікаря Федора Панченка на Маріїнсько-Благовіщенській вулиці або у адвоката Павла Дашкевича на Володимирській вулиці. Приватні курси Антоновича відвідували 15–20 слухачів, дуже ретельно записували їх, а тоді видавали гектографічним способом. Ці лекції читалися без дозволу, тому члени гуртка старалися не розповідати про виклади стороннім особам: за весь час їхнього існування не було ніяких «провалів» чи переслідувань поліції.

Гурток Доброграєвої був пов'язаний з іншими гуртками поза Києвом, а Марія Беренштам–Кістяківська працювала координатором між Петербурзьким українським «гуртком 13» та Доброграєвським гуртком.

У процесі своєї діяльності гурток уважав необхідним проводити роботу серед селян і коли члени гуртка народниць закінчували курси, всі вони вирішували їхати в село та проводити культурно-освітню роботу серед селянства. За таку роботу вони вважали не тільки навчання дітей шкільної науки, а й просвітництво серед селян. Отже, діяльність членів гуртка Доброграєвої на селі повинна була б бути пропагандистською, а не агітаторською, бо програми революційних дій у них не було, а закликати селян до них вони не бажали. Закінчивши курси, члени гуртка поїхали на село та стали вчительками земських шкіл. Усі вони протягом довгого часу, а деякі й до віку, як П. Пашкович на Волині, справляли важку повинність – служити рідному народові, що зобов'язалися робити ще з молодих своїх студентських років.

Багатьом з них довелося відірватися від родини та звичайного міського життя, мандрувати глукими закутками, далеко від осередків культури та багатого інтелектуального життя, серед суворих обставин побуту сільської вчительки – проводити свою непомітну роботу...

У 1885–86 роках Олена Доброграєва створила на Вищих жіночих курсах *другий великий гурток з курсисток*, до якого набирала тих, хто найбільше, як їй здавалося, підходив до серйозного втілення соціальних і політичних питань, об'єднала їх та пропагувала свою програму роботи. Почала вона з національної справи в Україні. Першими статтями, що студювалися в гуртку, були: полемічна стаття Алексеєва «Что такое украинофильство?», В. Антоновича «Моя исповедь», статті Драгоманова про національну справу. Українську національну справу вивчали всі члени гуртка, а на щотижневих засіданнях відбувалося обговорення. Дехто з дівчат студював також етнографічні та статистично-етнографічні матеріали, писав ґрунтовні реферати. Гурток Доброграєвої працював над збірками українських пісень Максимовича та Чубинського, історичних пісень, виданих за редакцією Антоновича та Драгоманова. Готувалися реферати про роль жінки у суспільстві та жіночої долі в історичних українських піснях.

Робота, що проводили в гуртку, не була для жінок марною, вона дала їм імпульс до подальшого розвитку роботи у громадському напрямку. «Вже як багатсроків по тому минуло, – згадувала одна із учасниць жіночого гуртка, – мені довелося чути од грюх, якраз найздібніших, членів нашого гуртка, що вони тоді багато мали з нашої спільної праці; одна з них зробилася пізніше активною революціонеркою, друга – добрим педагогом, а третя – відомою письменницею». Жінки, члени доброграєвських гуртків, пішли різними життєвими шляхами: хто працював в селі, хто в місті; дехто став ближче до українського національного руху; дехто приєднався до соціал-демократичної течії. Однак, найголовніше те, що ніхт з них не зрікся тих принципів та науки, якої навчила Олена Доброграєва. Кожен у свій спосіб, як міг, поширював ці ідеї. «Її, – згадувала Марія Беренштам–Кістяківська, – ми всі ставили дуже високо та сподівалися однеї багато чого на громадській роботі».

Так хто ж вона, Олена Доброграєва?

Ініціатор громадівського руху, чие ім'я та діяльність мало відомі українському загалу...

Олена Доброграєва народилася в Бесарабії 1864 року. Батько її був урядовцем, а мати – багата дідичка, що мала великий маєток біля міста Сороків. Середню освіту здобула Олена в інституті шляхетних дівчат, дуже добре знала європейські мови і могла б стати світською панною. Та бажання вчитися далі привело її до Києва на Вищі жіночі курси, де вона виявила свій хист до наукової роботи. Вона дбайливо працювала над історією всесвітньої літератури у професора Дашкевича та історією України у професора В. Антоновича. Реферати, написані О. Доброграєвою з цих дисциплін, привертати увагу всіх курсисток. Слухати її приходили не тільки товаришки з курсу, а й старші учасниці. У професора Антоновича вона написала дипломну роботу на тему Гайдамаччини. Володимир Боніфатійович високо оцінив цю працю, він побачив цікаві паралелі, висновки, варті уваги, що зробили б честь ученим історикам України. Вибір теми дипломної роботи дослідницею мотивувався соціальною історією українського народу. Цю працю В. Антонович хотів надрукувати, але робота потрапила до рук матері Доброграєвої, особи з дуже консервативними поглядами. Вона побачила в ній замах на соціальні основи громадянства та знищила усі рукописи.

Працюючи активно в ділянці історії, Доброграєва вела інтенсивну громадську роботу, саме таку, яка захопила її цілком. Струнка та гарна, чорнява з смуглявим обличчям, темними очима та ледь кучерявим волоссям, Доброграєва зовсім не слідувала за вишуканістю чи прикрасами. Ходила завжди гладенько зачесана, в одязі старомодного покрою. Жила вона справді таки аскетично, ніколи не пильнувала ні своїх прибутків, ні здоров'я, уся була в громадських справах.

Напівмолдаванка з Бесарабії родом, вона стала палкою українською патріоткою, що прекрасно володіла українською, знаннями з історії, української етнографії та літератури. Добре знаючи окремих членів Старої Громади, Олена Доброграєва не захоплювалася їхньою програмою як занадто поміркованою.

Учасниці поважали Володимира Антоновича, радника у справах національно-культурних, але в політиці та соціальних питаннях гурток Доброграєвої шукав ширших підходів і з

Оксана ПАХЛЬОВСЬКА

Темних пасток гранітні оскали —
над проваддям троє обірвавсь.
О, яке ж воно зле і лукаве,
це століття, що мучило нас!

Гуркотіло, ревло, поспішало,
убивало, пускало сльозу.
І нічого для нас не лишало,
крім оцирених пасток внизу.

Але потім, колись, не сьогодні,
з недозримого нам рубежа,
Обізветься тірольським іодлем
над проваллям горя душа.

І не буде вже ніч нерушима —
тілки синій над нами вігвам.
І зітхнеться високим вершинам,
і заплачеться вічним снігам.

часом усе більше наближався до програми Драгоманова. І найбільше це можна сказати про саму Олену.

О. Доброграєва була людиною великої завзятості, вміла красно говорити, переконувати, організовувати, дбати скрізь про лад. Коли закладалися молодіжні гуртки, вона усіх миттєво запалювала, часом сперечалася, переконувала, підганяла пасивних, роздавала товаришам книжки та нелегальну літературу. В ній жила душа пропагандистки, вона поривалася знаходити та залучати до роботи прихильників тих ідей, що їм сама служила.

Літом 1885 року гурт української молоді організував екскурсію до Галичини під керівництвом В. Антоновича. Між екскурсантами були дві курсистки: Олена Доброграєва та Катерина Мельник (пізніше відома вчена К. Антонович-Мельник). Метою поїздки Доброграєвої до Галичини було прагнення познайомитися із закордонною українською літературою, молодими галицькими народовцями-драгоманівцями та налагодити пересилку літератури на Велику Україну. Під час перебування в Галичині курсистки стали учасницями вечірки пам'яті М. Костомарова, що відбулася в Тернополі.

З Галичини Доброграєва писала кілька разів М. Драгоманову і отримала відповіді від нього. Існує припущення, що Доброграєва навіть їздила до Женеви, щоб побачитися з М. Драгомановим. Вивчаючи діяльність О. Доброграєвої, дослідниця І. Книш вважала, що дівчиною, яка неодноразово згадувалася у листуванні Павлика з Драгомановим і привозила у Галичину звістки, матеріали, гроші з Східної України та доставляла галицькі видання на Наддніпрянщину, могла бути Олена Доброграєва. Вона мала зв'язок з передовою молоддю вищих навчальних закладів та неодноразово відвідувала Галичину.

З листів Олени Доброграєвої до О. Барвінського 1885 року ми довідуємося, що вона здійснювала переклади праць М. Костомарова, цікавилася новою українською літературою для поповнення бібліотеки Вищих жіночих курсів у Києві.

Будучи слухачкою Київських ВЖК і усвідомлюючи необхідність популярного українського видання, Олена Доброграєва організувала додаток до періодичного видання «Батьківщини» і зробила чимало для його виходу в світ. Видання побачило світ 1886 р., але з причин, не залежних від неї, воно було перерване вже на першому році існування. Коштом О. Доброграєвої вийшла 1886 р. в Ляйпцігу музика Лисенка на слова Щоголева «До Хортиць», а в листопаді того ж року Олена Доброграєва надіслала цікаву записку Я. Чернігівця про А. Свидницького до редакції «Зорі». Для розповсюдження популярних українських книжок вона подарувала 500 карбованців Першій Київській народній аудиторії.

Закінчивши курси весною 1886 р., Олена Доброграєва залишилася в Києві, щоб написати дипломну роботу. Літом 1887 р. вона почала шукати собі посаду вчительки в школі на Полтавщині, але саме тоді помер її батько, лишивши їй у спадок певну суму грошей. На ці гроші вона вирішила заснувати власну школу десь у селі, а тоді вчителювати там зі своєю товаришкою П. Пашкевич. Місце для школи О. Доброграєва обрала в Бесарабії, але не біля свого рідного Сорокова, а в Хотинському повіті, де люд був переважно український. Опікуючись

розбудовою нової школи, Доброграєва застудилася і захворіла. Хвороба легень прогресувала та почала загрожувати її життю. Олена повернулася до Києва, прожила тут певний час, а тоді, за порадою лікарів, поїхала на південь Франції до Ментони з матір'ю та П. Пашкевич (цього неодмінно хотіла сама Доброграєва). Їхали через Львів. Саме тут О. Доброграєва, забувши про хворобу, зустрічалася з І. Франком, М. Павликом, В. Коцовським та іншими галицькими молодими діячами, була в Науковому Товаристві імені Шевченка, на численних зборах і засіданнях. У вільний час вона читала все, що можна було здобути з женевських і галицьких видань, які не надходили до Києва, але які були доступні у Львові. Доброграєва дуже хотіла побачитись з М. Драгомановим, але через хворобу відклала подорож до Женеви. Однак їй не судилося вже видужати: хвороба перемагала, їй ставало все гірше. До останньої хвилини вела листування з Ю. Романчуком, С. Смаль-Стоцьким, М. Драгомановим, І. Франком, видатним болгариним С. Гулабчевим. З Ментона плянувала заїхати до Львова та Чернівців. Та не судилося... За два дні до смерті Олена просила прислати їй твори Т. Шевченка, бо з собою не мала. 21 травня 1888 року на 25-му році життя Олена Доброграєва померла в Ментоні, де її поховали.

«Погляд її на наші справи народні, – згадував В. Коцовський у львівській «Зорі», – був як рідко у кого простий, ясний, а при всій живості і ніжності чуттів – наскрізь реальний і самостійний; все і всюди дивилася вона за справжнім, добрим ділом без сентиментальності, пристрасті або крутих теорій». «Хто зна, – писала Марія Беренштам-Кістяківська, – коли б вона прожила довше, чи не пощастило б їй об'єднати в одну діяльну партію Драгоманівського напрямку всі маленькі окремі гуртки української молоді кінця 80-х років, неначе злити в одну велику річку ті слабенькі струмочки радикального українського громадянства, в яких ще держалися ідеї Драгоманова, які так скромно та непомірно пробивали собі стежку до світла крізь темну товщу урядової реакції тих років».

РОМАНТИКА, ГЕРОЇЗМ, ТРАГЕДІЯ

“Ваша дочка буде моєю дружиною” – пролунали слова з уст молоденького чорнявого гімназиста. При тому чорні, як терен, очі спалахнули завзятістю і впевненістю. Їхав гімназист на возі до Рогатина, де вчився в українській гімназії, з села Бережниця, що на Калущині. Віз його, як звичайно, Манелюк, і зламалося колесо у возі якраз навпроти будинку родини Королів у Войнилові. Поки направляли колесо, господарі гарно почастивали хлопців, зав’язалося знайомство. Гімназиста звали Мельник.

– Та що ви говорите, пане гімназисте, ви будете великим паном, а моя дочка ще мала школярка.

– Ви мене не знаєте, ваша доня буде моєю дружиною...

А майбутня дружина бойового командира УПА на Прикарпатті росла цікавою до знань, училася в учительському семінарі, згодом коротко вчителювала, постійно мріючи про медицину. Ще дитиною пошила собі торбинку з червоним хрестом і бігала допомагати недужим, лікувала хвору ногу бідної жінки і вилікувала. Поступаючи до медичного інституту, здала всі іспити дуже успішно. При закінченні інституту за відмінне навчання нагородили її книжкою “Божа невіста”.

Та не судилося Антоніні-Госі Король бути на випускному вечорі. По дорозі до поїзду перейшли дорогу хлопці з лісу і чемно попросили молоду лікарку йти з ними, щоб порятувати пораненого бійця. Вона пішла... А з ними був Він...

1943 рік. Замість випускного вечора у дівчини почалася лікарська практика у лісовому “шпиталику”. Доктор Зеленюк часто згадує колегу-хірурга, яка бралася відважно до складних операцій, рятуючи життя не одному воїнові Повстанської армії.

А до села заходила циганка ворожити – у широкій спідниці, великій хустці з картами в руках. Коли з’являлася у рідній домівці, не завжди і впізнавали її. Крім лікарських обов’язків, виконувала й розвідувальну роботу.

Рис. Зоряни Сохацької

Старші односільчани пам’ятають шлюб молодій гарній парі – Антоніні Коваль і Ярослава Мельника. Молодій дружині життя подарувало дивну, небезпечну, але й романтичну долю. Часто долала на коні довгі переїзди, і навіть коли відчула, що чекає її щастя материнства, не мала можливості змінити способу життя. Одного разу повинна була прибути на призначене місце в умовлений дім, але запізнилася. Ярослав, завжди пунктуальний і вимогливий, тривожно чекав на неї. Не було часу, прибулій, відпочити чи перекусити. Тільки помила руки – і мусили вирушати далі у небезпечну дорогу.

1946 року – остання зупинка молодій парі. Місцем проживання стала криївка на Болехівщині, біля Луки і Слободи Болехівської. Народилися двійнятка – дівчинка і хлопчик. З огляду на надзвичайно важкі умови для догляду за немовлятами, Ярослав вирішив віддати дівчинку, що захворіла, до села. Немовлятко плакало дорогою, мусили затуляти личко, щоб ніхто не почув. Донесли дитячко. Прийняла дівчинку селянка, яка мала своє немовлятко.

Вона і стала матір'ю “близнят”.

Більшовики шукали Ярослава, обіцяли високу нагороду за нього. Знайшовся зрадник, що виказав місце криївки. 30 жовтня 1946 р. вороги обступили її. Кричали, вимагали здатися. Командир УПА вирішив вести бій до останньої кулі. Знищив документи, товаришам, якщо б бажали, дозволив покинути криївку... Незабаром важкий вибух потряс землю. Загинули командир УПА Ярослав Мельник, його дружина Антоніна Король-Мельник і їхній кількомісячний синочок. Луна горами понесла сумну вістку про смерть борців за волю.

Місце трагедії було відоме монахиням Гошівського монастиря. То ж, помолившись, поставили там хрест. Дочка Антоніни і Ярослава

Мельників росла і виховувалася в чужій родині. Коли їй виповнилося сім років, прибрана мати відвела дівчинку до рідної бабусі у село Войнилів. Зігріта ласкою, сирітка довідалася правду про своїх батьків.

Віра Мельник-Тимчишин проживає сьогодні у Калуші. Має сім'ю, радіє двома донями. Будинок, де виховувалася у бабусі, ухвалою селищної Ради отримала у власність.

На виставці старинних фотографій у Калуському Союзі Українок є фотографія Ярослава і Антоніни. Прегарні молоді обличчя – чорноокий вольовий Ярослав і лагідна світлоока Антоніна. Такими і залишаться вони у пам'яті нащадків – вічно живі і молоді...

Оксана ПАХЛІОВСЬКА

НІЧНА ГРОЗА

Хитнувся обрій під крилом імлі.
І всі дороги раптом стали пилом.
Великі хмари пам'ять облягли.
Високі тіні світло заступили.

А дужий вітер листя вже несе.
Скрипить вночі орбітою земною
Куди подітись? Пам'ятаю все,
що тут було зі мною й не зі мною.

Хоч би цей вітер на хвилину стих!
Навіщо він гілля оте ламає?
Куди ж нам дітись? Пам'ятаю тих,
хто з нами був, а зараз їх немає.

А зараз нас навіки розведуть,
щоб кожен йшов на дно своєї Лети.
І лиш над краєм пам'яті бредуть
тонкі й шляхетні їхні силуєти.

А дощ під нами пріірви розверза,
Не чую слів за цим зловіщим ревом...
...Поетів пам'ять — як нічна гроза,
де вітер трощить золоті дерева.

Олена ЛЕОНТОВИЧ

ЛЕБІДКА ЛИЦАРЯ УКРАЇНСЬКОГО ДУХУ

Нарешті ім'я Василя Смиренка, цукро-заводчика й мецената-патріота, що стояв в обороні українського слова упродовж 40 років, повертається, стає знаним українському загалові. Обшир його діяльності може стати ясным вже тільки з переліку справ, що їх він “спонсорував”: часописи “Киевская старина”, “Україна”, “Літературно науковий вісник”, “Нова громада”, перші національні газети “Громадська думка”, “Рада”, “Рутеніше рундшау”, “Українське рев'ю”, кілька видань “Кобзаря” та інших книжок, купівля будинку у Львові для Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка, підтримка письменників та громадських діячів М. Драгоманова, М. Коцюбинського, І. Шрага, П. Чубинського.

Це далеко не повний перелік, бо Василь

Смиренко не любив розголосу й не на людських очах, проте він завжди мав підтримку у своєї дружини. Софія (1839-1924), походила з аристократичної французької родини Альбрантів, яка емірувала до Росії ще під час Великої французької революції. Вона отримала добру освіту, вирізнялася не тільки надзвичайною красою, а й незалежністю думки, сміливістю й силою духу, що й довела – покохавши – зуміла оборонити своє почуття.

Повставши проти несправедливої волі батька, вона наважилася обвінчатися з Василем Семиренком таємно, бо аристократ Альбрант, хоч і радо приймав у себе талановитого молодого інженера, що закінчив Паризьку політехніку, хоч і вважав його на голову вищим від інших молодих людей, хоч і був настроений

демократично, але не зміг здолати традиції свого оточення та погодитися на шлюб дочки з сином колишнього кріпака. Батько Василя, що спромігся вирватися з неволі, був одним з засновників славетної фірми “Брати Яхненки й Смиренко”.

Молоде подружжя опинилося у великій скруті. Та згодом, якщо молодий Смиренко долав життєві негаразди, то це тому, що надихала його Софія, вона ж також не сиділа, склавши руки. Дуже енергійна, діяльна за вдачею, беручка до роботи, перебрала на себе всю хатню роботу, навчившись прати, шити, готувати. Вона захопилася садівництвом й розвела такий сад, що славився далеко за межами Сидорівки, що на Канівщині, де розквітло щастя молодого подружжя. Мабуть, недарма, за словами її небоги Ольги Первової-Леонтович, вона мала постійний іменний квиток на Паризьку виставку.

Велика кількість яблук та близькість цукрового заводу, який з руїни підняв Василь Смиренко, навели Софію на думку виробляти пастилу, відому під назвою “Українська”. Виробництво було поставлене на такий високий рівень, що пастилу найвищої якості прописували важко хворим.

Встаючи, мов жайворон, із сонцем, бо любила ранок, Софія одразу бралася до роботи, аби створити найкращі умови чоловікові для його творчої праці, а Семиренко був не тільки блискучим технологом, а й теоретиком та винахідником. Дружина його з легкістю перетворила їдальню на другий кабінет для Василя, а обідати запропонувала у передпокої. Була першою помічницею, товаришем, щирим і відданим порадиником чоловіка 50 років подружнього життя.

У своєму маєтку Софія займалася просвітницькою діяльністю, старалася допомогти кожному, хто звертався за допомогою або порадою. Не покладаючи рук працювала сама й того ж самого вимагала від оточуючих. Під час подорожей до західної Європи цікавилася рішуче всім що можна було застосувати в її

“жіночій” половині господарства. Зустрічалася з художниками, музикантами, письменниками, знала майже всіх знаменитостей своєї доби. Її думкою цікавилися, її рідкісний розум цінували – пиша Ольга Первова-Леонович.

Вихована в далекому від української стихії колі, навіть не знаючи про існування українського питання, Софія перейнялася ідеями чоловіка, завжди схвально ставилася до його величезної меценатської діяльності й потім продовжила справу його життя (купила для українських видань друкарню).

Не знаючи з-малку мови народу, серед якого жила, Софія вивчила її, часто читала вголос твори українських письменників. Серцем полюбила українські пісні, співала їх разом з Василем, акомпануючи на фортепіяні, залюбки записувала пісенну творчість від жінок, що її оточували. Так само захопилася українським театром. Недарма, у Сидорівці при матеріяльній підтримці Смиренків був заснований народний театр, що вписав і свою сторінку в історію українського мистецтва.

Софія була членом Географічного товариства у Києві, за свідченням її небожа українського письменника Володимира Леонтовича, збирала для нього матеріяли з праворозуміння та правових звичаїв в Україні.

У години відпочинку Софія та Василь мали душевну потребу розповідати один одному про все, що робили кожний у своїй царині. Рідкісна співзвучність еднала їхні душі. Уміли вони і розважатися. На Різдво влаштовували ялинку для своїх службовців та робітників цукроварні у великій залі пастильні. Під час хвороб ніжно й турботливо доглядали один одного – Софія страждала від тяжких мігрень та безсоння, нездужав і Василь Семиренко. Вони немов доповнювали один одного. Стриманий, при всій своїй енергії, непомітний вчений і жвава, гаряча, експансивна дружина його.

Він був лицарем людського духу, вона була його Прекрасною дамою, єдиною на все життя.

“БУДЬ ЗДОРОВА ТА ЩАСЛИВА І ВІТАЙ УСІХ, ХТО БІЛЯ ТЕБЕ”*

Про хату на вул. Уманській я (та хіба лише я?) наслухалася чимало: ім'я Івана Світличного – автора “Гратованих сонетів”, видатного правозахисника, поета, критика, громадського діяча, політв'язня – давно стало легендою, і то не тільки в Україні. Тому, не одразу віднайшовши серед осінніх солом'янських вуличок теперішню адресу, із прихованим хвилюванням натискаю на дзвінок. Господиня відчиняє, не барячись – чекала – і проводить мене до кімнати. У ній скромно, на стінах – картини, серед них – велика кераміка: на чорному тлі Ісус у тернистому вінці (вгадую роботи Галини Севрук) і книжки, книжки, книжки...

Ось так, зблизька, ми зустрілися вперше, хоч і раніше – випадково – бачила я Леоніду Світличну на вечорах, в українських гуртах, навіть на одній гостині у знайомих.

Що я, власне, знаю про неї, про її подвижницький життєвий шлях?! Зовсім мало. Знаю, що чесно розділила з чоловіком дорогу, по якій повила його доля, пройшла з ним лікарні, заслання, звідала всі муки ненормального життя ізгоїв: обшуки, шпигування, доноси і повільне методичне знищення; тепер пізнає терпкий смак самотності...

“Мене називають “Льоля” – м'яко поправляє господиня. І починає розповідь із дивного випадку: ще у 18 років Іванові Світличному наворожила циганка: якщо проживеш 52 роки, то доживеш до 62. Так і сталося. У 1981 р. Івана практично “витягли” з того світу (був у стані клінічної смерті). Потім, коли вже йшлося до шістдесяти двох, вона весь час страшенно хвилювалася. Трішки заспокоїлася, як перейшло за 62. Та Іван прожив ще один місяць... Останнім часом мучився тяжко. Найгірше було після півночі, між третьою і четвертою годинами у надрання. Дружина зовсім не спала, приїжджали швидкі допомоги, Іван від нестерпного болю кричав, аж чули сусіди...

Неголосна, спокійна мова, без екзальтації та повірно-містичного суму – отак говорять

* З листа Івана Світличного до дружини.

Леоніда Світлична

жерці, що знають віщу правду. Проте ні-ні – та й зблисне десь ледь уловима нотка, чи то подиву, чи то іронії: “Коли два роки тому захворіла сама, то не знала, що збираюсь помирати, а всі навколо це знали. Навіть Надійку (сестру І. Світличного) викликали. Проте, ще стільки маю роботи – то вона мене й тримає на світі...”

Її дівоче прізвище – Терещенко. Виросла у Флорівському монастирі на Подолі, де тітка була монахиною-золотошвачкою (мала ім'я Леоніда, яким нарекла і свою хрещеницю).

Між тіткою (першою дитиною в сім'ї) і мамою (дванадцятю дитиною) різниця у 22 роки. За тринадцятим дитям їхня мати померла, то ж тітці випало забрати півторарічну дитину до Києва і виходжувати, виховувати. Прожила 84 роки, увесь час у монастирі (крім тих років, коли влада у запалі атеїстичної боротьби закрила монастир). Мала лише церковно-приходську освіту, але була дуже начитана і шляхотна.

Льоля генетично подібна до тітки – досі у волоссі не має сивини, успадкувала й хвороби

хрещеної матері, її інтуїцію, лише не стала – сміється – майстриною високої кляси. Тітчині роботи сьогодні зберігаються у Музеї історичних коштовностей в Лаврі – поновлені митри XVII і XVIII століть. То дуже тонка і складна праця – замінити потемніле золоте шиття новим. У колишньому Союзі тітці йшли замовлення з різних кінців, бо мала не тільки вмілі руки, а й добрий смак.

Мамин рід Карнаухів із Херсона, козацький. Шукаючи дешевших земель, перебрався на Донеччину. Батьків – із порубіжжя України й Білорусії. Мама закінчила подільську гімназію, туди ж згодом пішла й Льоля. Восьмирічній їй закарбувалися: на вулиці та біля хлібної крамнички, що була неподалік, – мертві люди – голодні, змучені, вони наїдалися свіжого гарячого хліба і...

Сім'я була повністю російськомовна, але Льоля добре запам'ятала, як ще зовсім маленькою гірко плакала, коли батько з матір'ю співали:

*"Копав, копав криниченьку неділеньку, дві,
любив, любив дівчиноньку людям, не собі..."*

Читати дівчинка почала рано. Читанка чомусь не мала ні початку, ні кінця, та Льоля запам'ятала вірш О. Олеса "Раз я взувся в чобітки..." А ще дістався до рук мамин одномник О. Пушкіна та дитячі книжки німецькою мовою – і вона навчилася досить добре їх читати (мама читала й по-французькому). Як і мама колись, Льоля була наймолодшою випускницею в школі, восьмирічною пішла одразу до третьої кляси. Спокійно могла б піти і до п'ятої-шостої – багато читала – при будь якому освітленні – і ще тоді зіпсувала очі.

Жартує, що об'єднала всі конфесії: хрестив її автокефальний священник, який став її хрещеним батьком, живучи в монастирі, бігала до російської православної церкви, а вже тепер, поки могла ходити, навідувалася до греко-католицького храму на Аскольдовій могилі – подобається його атмосфера, його тепла аура. Знає кілька таких місць у Києві: біля Десятинної церкви, біля Софійського собору та ось тут, на Солом'янці.

Хотіла поступати до університету, але батько наполіг на Будівельному інституті. Коли 1948 р. закінчувала інститут, їй нагадали, що під час війни залишалася на "окупованій території" і, як інженера-будівельника, направили на завод "Красноярськ-20" (згодом з'ясувалося – на атомний об'єкт). Проте добрі люди,

які є в цьому світі за всіх систем, допомогли зістатись на рідній землі, а тоді й перевестися до Києва. 1951 р. з труднощами поступила вчитися до аспірантури.

З Іваном запізналася 1953 р., на початку 1956, під час Іванових вакацій, одружилися. Льоля на той час уже працювала в Будівельному інституті, на кафедрі опору матеріалів. Була там до сумнозвісної Маланчуківської "чистки кадрів" 1972 р. За місяць перед звільненням отримала багато подяк і добру характеристику. Проте придумали позачерговий конкурс на заміщення посади і з перевагою в один голос звільнили її з роботи – хоча була учасником виставки в Москві (а це тоді багато важило), членом Методичної комісії Міністерства, любила методичну роботу, сама розпочала її на кафедрі. Ні на що не зважили, хоча навіть окремі члени партбюро були проти звільнення Л. Світличної.

Повернулася у проектну організацію, де працювала раніше, проектувала, між іншим, київські мости, її шанували, цінували. Л. Світлична працювала швидко, професійно, на роботі засиджувалась допізна, часто і у вільні дні – то ж коли виходила на пенсію, отримала подяку Міністерства.

Коли Іван Світличний закінчив аспірантуру і його виселили з гуртожитку, молоде подружжя перейшло до матері, і ще чотири роки мешкало в тісній келії разом з матір'ю, братом, його дружиною і донькою. Спали на книжках. Книжки – то щось найсвятіше в їхньому житті. Наприклад, 1947 рік, лютує голод... Іван, студент Харківського університету, приїздить додому – лиш кістки та шкіра, зате привозить плетену з лози валізу книжок – накупив їх, продаючи хліб і харчуючись виключно яриною. При звільненні з табору Іванові книжки, як згадує колишній політ'язень Семен Глузман, вивозили візком, запряженим конем, і це при тому, що книжковий вантаж у 300 кілограмів Іван відправив перед тим поштою...

Коли Івана та його сестру Надійку заарештували, на руках у Льолі залишилася її мати без пенсії та Іванова мама з мізерною пенсією, а ще Надійчин син Яремко. Усім треба було допомогти та вислати хоча б децицю в табори Надійці та Іванові. Працювала тяжко: зранку о 7 годині на роботу, а після неї зайняття (викладала опір матеріалів). Додому поверталася після 11 год. вечора. Відповідні установи це влаштувало, адже не мала часу на "дурные мысли".

Іван потребував для роботи книжок. Мав бо велику мету, головну працю свого життя – укласти словник синонімів, вірив, що встигне це звершити. То ж і на волі, і в таборі, і в засланні робив замовлення у різні видавництва, а для викуплення книжок потрібні були кошти. Відбувати заслання його спеціально післали після Уралу на Алтай, аби невідповідний клімат із низьким тиском, що тричі на день мінявся, добив і так тяжко хвору людину.

Вийшовши на пенсію, Льоля, в основному, жила разом з чоловіком на Алтай. Раз у три місяці приїжджала до Києва, щоб не забрали помешкання. Пригадує, як важко було їй у високогірних кліматичних умовах, тяжко дихалось, підводило серце. Іван неодноразово запитував: “Ти зверталась до кардіолога?”. Та хіба до цього було? За чоловіком забула про себе. Одинадцять років був дуже хворий, а три останні зовсім не рухався й не говорив, лише по очах і лівій руці розуміла, що він каже. Читати не міг зразу. Упав тоді Іван на землю, Льоля дивується, як вона змогла його підняти? Треба було відправляти чоловіка санітарною авіацією до міста Барнаул, а санавіації не було... Незважаючи на крайньо важкий стан здоров'я, Іван мусив добувати заслання до кінця, система жалю не знала.

Вони прожили у парі 37 років. Із них більш-менш нормально 12. Уже дев'ять років минуло, як Івана немає. Потроху звикла до самоти. Вшанування пам'яті чоловіка – це головне, чим сьогодні Леоніда Світлична займається. Написала спогади: третина – це життя Івана, а решта – саме спогади про нього. Вийшли спогади інших людей про Івана Світличного (без деяких “клясиків”, каже пані Льоля з гіркотою, хоча зверталася до всіх) під назвою “Доброокий”. Невтомно готує “Вибране”, а ще на основі чоловікових листів збрала підбірки на різні теми: “Скажи, хто твій друг” (матеріали про друзів), “Про літературу”, “Про мовознавство” тощо. Деякі вже друкуються, деякі ще чекають своєї черги. Ось зовсім свіже, надзвичайно цінне видання “Голос доби. Листи з “Парнасу””: Іванів епістолярій із київського ізолятора КДБ та з пермських таборів суворого режиму. Книга перша (друга готується). Робота над нею тривала чи не п'ять років, бо кожен із 115 листів треба було прокоментувати, розшиф-

рувати умовності. У тих листах повно цензурних закреслень і тексту вже не відновити, а ті “куп'юри” яскраво засвідчують дух і звичай доби.

Недавно із колишнього їхнього помешкання на вулиці Уманській передали великий згорток – віднайшовся другий варіант Іванової дисертації. Не став тоді Іван кандидатом наук, бо хотів захищати книжку (а не власне дисертацію) і звалась би вона “Рухома естетика”. Не судилося....

Леоніда Світлична сьогодні менш рухлива. Нелегко їй з серцевою недугою, після лікарні (згадає її, як страшний сон).

– Мушу справді багато зробити, що заплянувала. Кожного на світі тримає якась ідея, і головню аби вона була – каже мені. Друзі є – ще в ті страшні роки склалося певне коло. Саме друзі допомогли їй, найняли доглядальницю, яка опікувалася недугою три місяці, бо ж була геть непорушна...

Маю дорогоцінну касету запису інтерв'ю з Леонідою Світличною. Касета закінчилася, а ми все говорили й говорили. Про десятки тисяч Іванових лексикографічних карток, які лежать і чекають... Хто продовжить? Про життя-буття незалежної України, про нові видання і старі пляни, про тих 126 гривень 5 копійок пенсії за 46 років праці, про українську культуру, про неспокійний світ.

Вона прийняла життя таким, яким воно було. Не раз різко, віч-на-віч, дискутувала з ним. Вона, без жодного перебільшення, – героїчна жінка, скромна, мудра. “Чому саме їй випав цей тернистий шлях?” – подумала я, коли пані Льоля знову говорила не про себе, а про чоловіка, про побачення з ним, яких було значно менше, ніж самих років ув'язнення, про “контейнери”* у яких вивозили із зони потрібну інформацію. І вже згодом, укотре прослухуючи касету і пишучи статтю, я сама знайшла відповідь: бо це сильна, це могутня жінка. Таких жінок чимало в нашій історії, вони засівають у духовній ріллі нашої нації Боже зерно витривалості, стійкості, і, сподіваюся, це зерно потрапить у добрий ґрунт.

* Інформація, написана на цигарковому папері, щільно упакована у пластик для передавання на волю.

ОЛЬГА КАСЬЯН—МЕР КНЯЖИЧІВ

Воістину, щедра українська земля на славних своїх дочок. І з-поміж них – Ольга Касьян, вродлива жінка, талановитий організатор, чуйна дружина, мати ї – о диво! – бабуса.

А посада в Ольги Касьян – гучна: мер. Вона—голова сільської ради села Княжичі, що в Броварському районі на Київщині.

Село це, можна сказати, незвичне. Воно, по-перше, велике: налічує 5,5 тисячі чоловік. Розташоване за 18 кілометрів від Києва, за 20 кілометрів від Бориспільського аеропорту, поблизу залізниці, воно має не тільки свою історію, але й свою специфіку. Його “біографія” налічує щонайменше 500 років, а належало воно раніше до володінь Києво-Печерської Лаври: в Княжичах була Лаврська пасіка. Недаремно ж на гербі села – бджола та шапка князя Мономаха: сказано ж – Княжичі, княжа земля...

Ольга Касьян зацікавилася історією своєї малої батьківщини й разом зі своїми помічниками збирає писемні та фото-матеріали про село, його визначних людей. Мета у них благородна – написати й видати окремою книжкою історію Княжичів – отоді й можна буде простежити всі його “біографічні” дані, зміни й трансформації.

А поки що скажемо, що, народжена у Княжичах, Ольга Касьян зі свого села нікуди не виїжджала – незважаючи на те, що до столиці—рукою подати і зазвичай молодь, та й старші люди, шукають собі роботи в місті.

Може, це відданість місцеві, де народилася, а може, доля, але вже 25 років працює у Сільській Раді: 15 років була секретарем, а останніх 10 років – її головою. Пишається тим, що її обрано переважною кількістю голосів – за неї проголосувало 1700 чоловік, залишивши далеко-далеко позаду двох інших претендентів на цю посаду.

А ще – своєю посадою вона дорожить. Бо любить свою роботу, любить людей, серед яких живе й заради яких працює. І вони їй платять також повагою і любов’ю.

Клопотів у голови Сільської Ради – не злічити. Раніше в Княжичах було колективне сільське господарство імені Щорса, тепер же це сільськогосподарський виробничий кооператив. Згідно із Указом Президента України, нині

проводиться розпаювання земель. До кооперативу здали свої земельні паї 800 чоловік – переважно це пенсіонери. 150 чоловік, які мають земельні паї обсягом 1,4 гектара, вирішили займатися приватним господарством й офіційно приватизували належну їм землю.

Найбільша проблема в тому, що люди психологічно ще не готові до приватного господарювання. А ще гальмує цей процес брак техніки. Та й близьке розташування міста з його цивілізаційними “принадами” дається взнаки: міське життя завжди спокушало сільських людей.

Є тут й інші серйозні проблеми, характерні загалом для сільської місцевості України: безробіття, перебої з електрикою, подачею газу, тощо. І все це лягає на плечі жінок, які й без того мусять давати лад і дітям, і господарству, потерпаючи ще й від такого лиха, як пияцтво чоловіків, багатьом з яких виявилися не під силу нові соціально-економічні умови, що потребують і більшої відповідальності, і підприємливості. Багато родин рятує та обставина, що село розташоване неподалік од Києва, і люди живуть з продажу на столичних ринках вирощених на присадибних ділянках овочів та городини.

Про свою роботу Ольга Касьян розповідає із захопленням. За освітою психолог (закінчила той же Київський педагогічний університет імені М. Драгоманова, що його пізніше закінчить і дочка), вона вмє знайти підхід до кожного, хто звертається до неї зі своїми клопотами чи своїми бідами. І немає різниці, великі ті проблеми чи ні – в масштабах однієї окремо взятої душі кожна проблема виростає до розмірів уселенської. Ольга це добре розуміє, і не було ще такого випадку, щоб хтось пішов від неї непочутим чи незадоволеним: кожного вислухає, постарается зрозуміти й допомогти.

А ще Ольга Касьян виконує одну дуже поважну й урочисту місію: вона здійснює у Сільській Раді шлюбний обряд – від самого 1975 року! Порахуйте: це вже 25 років, як віншує вона молодят, уже пошлюбила дітей усіх своїх однокласників: роки летять гай-гай, як швидко! Довірили їй цю поважну місію тому що, по –

перше, краще і, сказати б, красивіше й елегантніше від неї ніхто цього не зробить, а по-друге, таку довіру виявили їй односельці не тільки тому, що вона в Княжичах нині найголовніший представник виконавчої влади, а ще й тому, що в Ольги зразкова родина, якій можна лише по-доброму позаздрити.

Сама Ольга – із багатодітної родини: їх у матері було четверо дівчат, тож добре знає вона ціну й шматку хліба, й теплomu слову, й взаємопідтримці. І що прикметно: усі четверо сестер живуть нині у Княжичах. Хвалити Богові, ще й мати є поміж ними. Тож часто збираються всі разом на свою “сімейну жіночу раду” чи за святковим столом, бо живуть на диво дружно, завжди знаходять підтримку й допомогу одна в одній.

Так само дружно живуть і в родині Касьянів. Чоловік, Анатолій, авіадиспетчер Бориспільського аеропорту – цій роботі віддав уже тридцять років свого життя. А ще він – хороший дбайливий господар, який дає лад і господарству, й пасіці: їхній мед—знаменитий! Щиро переймається проблемами дружини, завше вболіває, як ідуть справи у сільській мерії. Вміє і зрозуміти, й підтримати, й пожаліти, коли приходить вона стомлена зі своєї “вічної роботи”. Бо після роботи й цілоденного спілкування з десятками таких різних людей має Ольга ще й наготувати та нагодувати свою немаленьку родину – сказано ж мати й бабуся! Діти працюють у Києві, також завантажені роботою, тож материна допомога їм ще й як потрібна.

Дочка Інна, недавня випускниця Київського педагогічного університету імені М. Драгоманова, працює в одній з київських фірм перекладачем, зять Олександр – директор фірми. Син Валерій – офіцер сухопутних військ, закінчив Військовий інститут керівників інже-

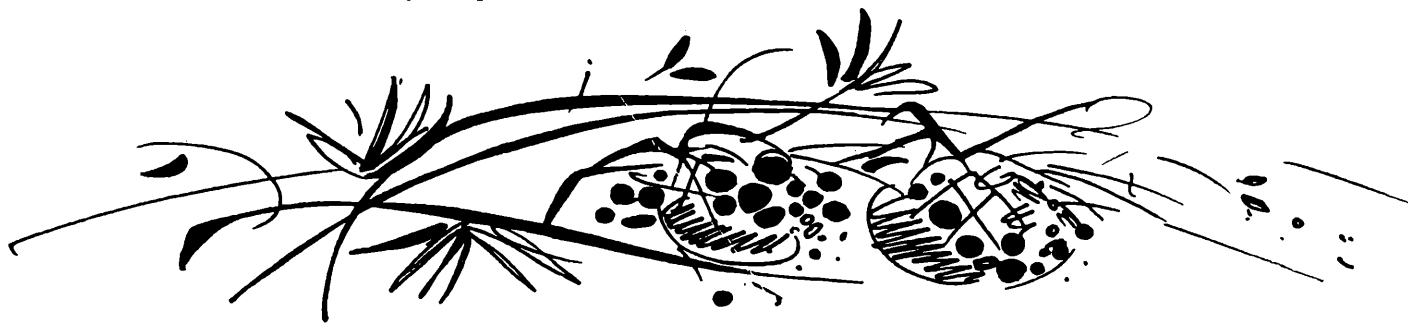
нерного складу Національної Академії оборони України. Підрастає в цій дружній родині й всезагальна улюблениця—маленька щибетуха Валерія, або, як ніжно називають її всі – Лерочка – донечка Інни й Олександра. І як усі діти, найбільше любить дівчинка бабусині казки – хоч як би втомилася “бабуся-мер”, онучці таки випадають щасливі хвилини спільного вечірнього відпочинку.

Знають Ольгу Касьян і далеко за межами Батьківщини. У 1998 році вона у складі делегації побувала в Австрії на підприємстві “Фронус”, який співпрацює з місцевим спільним підприємством “Факел”, вносячи у його розвиток інвестиції. Багато побачила, дізналася чимало нового, корисного для своєї роботи.

А трьома роками раніше, 1995-го, в складі 30 представників з України їздила вона вивчати досвід демократичного самоврядування до Англії, в місто Лутон (що за розмірами відповідає місту Бровари, районного центру, якому підпорядковані Княжичі), де її представляли як мера Княжичів. Брала участь на сесіях та виконкомах, виступала в графствах. Із знімків, що їх Ольга привезла з тієї незабутньої поїздки, – всміхається вродлива, зі смаком вбрана, гарно причесана інтелігентна жінка. Знай наших!

Такою ж зібраною, підтягнутою, жіночною, завжди з привітною усмішкою бачать її щодня у рідних Княжичах – і люди цінують її за відданість роботі, за чуйне серце, за вміння завжди вникати у їхні великі й малі клопоти, співчутливо розв’язувати їхні проблеми.

А цього року – знову вибори до місцевих Рад народних депутатів. І знову Ользі Касьян тримати іспит перед односельцями, бо ж обиратимуть її – уже втретє! – усією громадою, всім селом. Тож побажаймо меру Княжичів той іспит всенародного визнання витримати з честю!

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Членкам 90-го Відділу СУА у Філядельфії.

Шановні та дорогі Пані!

Не знаходжу належних слів подяки. Ви повернули мене до життя. Завдяки Вашій щедрій допомозі, мені зробили операцію у Києві, зберегли частково зір...

Не знаю як Вам віддячитися...

З нагоди Нового року та Різдва Святого із святами бажаю, щоб голос наших чарівних колядок не зтих, щоб наділив Вас радістю, здоров'ям Господь Бог, щоби печаль не заглядала у Вашу хату, щоб жили Ви ще довго та багато!

З вд'ячністю та пошаною

Ірина Сенік.

Уперше ми побачили Ірину 1990 р. на Конвенції СУА у Дітройті. Скільки вражін! Довголітній в'язень комуністичних тюрем і заслання. Аж 34 роки була ув'язнена Ірина. Суспільство вітало її у багатьох містах Америки. Її лагідна і дотепна вдача полонила усіх. Саме тоді вийшла друком її перша збірка поезій "Сувій полотна". Ми з Надією Світличною вирішили видати збірку саме перед Конвенцією, Ірена Чабан допомогла нам редагувати.

Кожного року я зустрічаюся з Іриною в Україні. Вона завжди заклопотана громадськими справами, не присвячує часу для себе і свого здоров'я. У вересні минулого року ми знову зустрілися, але ... яка зміна. Після невдалої операції катаракти Ірина осліпла на праве око, ліве також було хворе. Мої приятельки членки СУА 90-го Відділу у Філядельфії вмиль склали гроші для лікування Ірини. Також організації СФУЖО, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Ліга Українських Католицьких Жінок Канади, Організація Українських Жінок Англії, Союз Українок Америки і деякі окремі особи щедро відгукнулися на моє прохання.

У відомій лікарні професора Сергієнка, в Києві 6 грудня Ірині зробили повторну операцію. Вона щаслива – вона бачить.

Що ж можна про це все сказати? Що ми всі дуже чуйні на людський біль, що у нас щире і добре серце, що боліємо негараздами в Україні! Мені особисто приємно, що я маю змогу і привілей працювати у жіночих організаціях.

З пошаною Наталя Даниленко.

ЛИСТ З ПРАГИ

Нарешті залишилися позаду всі перешкоди, які треба було подолати після того, як ще влітку журнал Союзу Українок Америки "Наше Життя" оголосив про опрацювання архівів Лесі Українки у знаменитому чеському Клементіумі. 19 листопада я отримала візу, а 20 вже ступила на землю столиці Чехії.

Прага – одне з найрозкішніших міст Європи, хоча листопадова погода якраз найбільше відлякує численних туристів, які здебільшого велелюдно наповнюють його мальовничі вулиці і майдани. Мушу сказати, що Прага одразу полонила мене, хоча як слід я її ще й не встигла роздивитись. Магія архіву Лесі Українки диктує особливий ритм життя. Щодня зранку, з парасолькою під дощем, я добираюсь до затишного читального залу Слов'янської бібліотеки. А повертаюсь, коли її двері вже зачиняються, і густий вечірній морок покриває своєю ковдрою казкову архітектуру міста.

Значно реальніший і ближчий став для мене пребагатий світ Лесі Українки кінця XIX ст. З трепетом я розгортаю пошовклі листи самої поетеси, її сестер і братів, матері і чоловіка. І тоді починаються мандрівки крізь товщу десятиліть по Колодяжному і Криму, Кавказу і Єгипту... Але водночас, як бентежно вглядатись у ці квапливі, напіввицвілі Рядки!. Чи відкриються вони мені, чи не заховать свою тасмницю за нерозбірливістю почерку, загадковими скороченнями тощо? Моє бажання пізнати якомога більше таке сильне, що поступово немов спадає з очей пелена, і тоді ледь встигає рука з ручкою записувати безкінечну низку слів, аж до знемоги...

Знаю, що результатів моєї праці з нетерпінням чекають ініціатори проєкту, передусім

високоповажані пані спонзор проєкту Іванна Ратич, перед жертовністю якої я схилию голову, голова СУА Ірина Куровицька, голова Комісії проєкту Ірена Чабан і усе членство СУА.

Принишли київські науковці, які очікують від празьких документів справжньої сенсації. І врешті-решт, для всієї нашої української спільноти світла постать великої Лесі Українки неодмінно стане виразнішою, рельєфнішою. Тому праця захоплює цілковито.

Однак поступово збільшуються і паралельні враження. У сучасному світі можна непогано орієнтуватись і завдяки засобам масової інформації. Себе я завжди вважала мало схильною до міграцій, оскільки всіми фібрами душі міцно прив'язана до української дійсності. Жити мені пощастило на Південному узбережжі Криму, в краю, який Леся Українка назвала "Богоданим". То що мені треба шукати по далеких світах?! Але з перших днів у Празі я гостро відчула, наскільки все тут пристосоване для Людини, задля її зручності, спокою, бадьорого настрою. І як тут не згадувати те, що я тимчасово залишила на Батьківщині, – переповнені тролейбуси, масове вимикання світла, холодючі приміщення на роботі і вдома... Та всупереч цьому – там теж загоряються дисплеї комп'ютерів і, зігріваючи пальці своїм диханням, люди (поки є світло) працюють. Працюють во ім'я завтрашнього дня нової України.

Мушу визнати, що величезна кількість українців поки що змушена працювати за кордоном, зокрема в благополучній Чехії. І мета їхньої праці скромніша – прогудувати свою сім'ю. Я розмовляла з такими своїми земляками, вони кажуть, що в Україні не бачать майбутнього для себе і (що найстрашніше) для своїх дітей.

Боляче обікає душу хоч би таке зіставлення. Найбільша хвиля іміграції українців до Чехії припадає на трагічну пору 1918-20 рр., коли свідомо частина української нації самовіддано боролась за свою державу, але ворог виявився підступнішим, а відтак і сильнішим. Великого розміру еміграція з України набирає і нині, коли ми домоглися омріяної не одним поколінням Державної Незалежності. Чи не є це переконливим свідченням недолугості сучасних можновладців і необхідності значної роботи щодо формування в Україні правдивого громадянського суспільства, без якого декларована демократія залишається фікцією, облудою?! Як довго ще нам доведеться вчитись гідності, самоповаги хоча б у чехів?!

Приємно було дізнатись, що в Празі не замерло українське життя. Я побувала на вечорі вшанування жертв Голодомору в Україні, який проходив у залі мерії міста і був вельми добре організований, що є насамперед заслугою Тетяни Тарапацької-Шафвал. Як переважно скрізь у діаспорі, найбільший інтерес до громадських справ тут виявляє старше покоління, для якого патріотизм – не словниковий термін, а вічний шрам на серці. Проте є і молодші активісти, особливо жінки, яких доля з різних причин привела до Праги.

У Чехії на молодих українців покладається особлива надія, оскільки тут сформувались уже такі глибокі традиції, таким славним було минуле блискучої плеяди іміграції 20-40 рр., що втрачати завойоване просто гріх. Власне, навіть вивчити ту яскраву епоху з її невтомною, плідною роботою, прагненнями, різноманітними виданнями – це також наш обов'язок, що вже давно на порі. Прикро усвідомлювати, на державу нинішню розраховувати не варт. Російські вчені вишукують усе до крихти, що збереглося у празьких архівах про своїх втікачів від більшовицького режиму. А де наші науковці?! То ж на який фундамент минулих напрацювань опиратиметься ідеологія України XXI століття? Хтось її ладен зводити на піску, хтось прислухатиметься тільки до голосу чужинців, але як важливо почути голос наших мудрих і кришталево-чистих у своїй відданості українській національній ідеї праведників! Поспішаймо прислухатись до Них!

За короткий час я зрозуміла, що в Слов'янській бібліотеці при Національній бібліотеці Чеської Республіки є справжня берегиня наших українських цінностей. доктор Марія Няхайова, що також відома як громадська діячка і поетеса, – це справжній скарб для українців. Щодня до неї приходять науковці, перекладачі, активісти національного руху (причому з різних країн), і на всіх у неї вистачає часу, уваги та сердечного тепла, яким щедро була наділена і я. Пані Марія Няхайова як ніхто вболіває, щоб наша спадщина тут, у Празі, не пропала, не була сплюндрована байдужістю сучасників. Але все охопити одній людині не до снаги. І тоді Бог дає таку зустріч, як, скажімо, 18 травня 2001 року з д-р Іванною Ратич. Хочеться вірити, що з часом такі зустрічі в Празі будуть не поодинокі. Бо такі правду кажуть: "Нашого цвіту по всьому світу". Тільки треба горнутися ближче один до одного.

Світлана Кочерга.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LIX

FEBRUARY 2002

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

Dear Soyuzianky!

Several times in recent issues of *Our Life*, I have written about the UNWLA XXVI Convention that will be held in Sarasota, Florida in May of this year.

Today I would like to raise your awareness of the importance of the UNWLA Convention, which has the highest legislative power in our organization.

To be elected as a delegate to the Convention is a privilege and an honor, but with it comes a great responsibility. At the Convention, delegates evaluate the three-year work period of the outgoing administration, elect a new administration and address the needs of the organization. Of course, events in the world, in Ukraine, and in our community influence the needs of certain programs and have to be taken under consideration as we formulate our proposals for the coming work period.

It is the obligation of each Branch to send at least one delegate to the Convention. During the years we give so much to so many and during this Convention year it is important for us to take care of our own needs, remembering that only a strong organization with practical and viable goals can succeed in meeting the needs of others.

The Convention gives us the opportunity to exchange ideas and to review and discuss the tremendous deeds our organization has accomplished. It also gives us the impetus and inspiration to continue our work in the coming years.

In 75 years of existence, the UNWLA has established itself as the oldest and the largest independent Ukrainian American women's organizations on this continent, one that works on national and international levels.

The UNWLA is well known for its diverse programs and generous contributions to the needy. Our organization is often recognized and honored for its work and we, as its members, should be proud of what we have achieved.

Our founders had a vision for this organization, and it is our solemn duty to them to build on what we inherited and pass it on to the future generation.

As we prepare for the XXVI Convention, we face new problems and new needs. Those who attend the Convention will help us address these new challenges and contribute to formulating a positive agenda for our organization's future. If you are not there to participate in this important work, it will be a great loss to our organization and to you. I invite you to make every effort to be part of this wonderful enterprise because it is history in the making.

At this time, I would like to remind you that the month of March in the USA has been designated Women's History Month. I encourage all of you to make plans in February to reach out to other women's organizations in your city and see what they are doing to commemorate this month. Some of their ideas can be incorporated into your programs, some of their ideas may inspire you to create innovative programs of your own, and some of your ideas may inspire other organizations to learn more about the UNWLA and its wonderful history, traditions, and mission.

Ukrainian National Women's League of America Responds to Terrorist Attacks

On September 11, 2001, we witnessed a terrible tragedy. Like all Americans, members of the UNWLA felt compelled to contribute to the relief efforts aimed at supporting the victims of the terrorist attacks and the families of the firefighters and police officers who died in the line of duty. While many individual UNWLA members gave blood or money to support relief efforts, others decided to contribute collectively through UNWLA branches. In this issue of *Our Life* we would like to share with our readers letters that were forwarded to the American Red Cross and the New York Firefighters Memorial Fund from UNWLA Headquarters on behalf of our membership, together with a list of those who participated in this generous gesture.

American Red Cross Disaster Relief Fund

Branch 49 (Buffalo, NY)	\$25.00
Branch 59 (Baltimore, MD)	100.00
Branch 90 (Philadelphia, PA)	100.00
Branch 113 New York	100.00
Branch 64 New York	
George & Christine Nawrocky	50.00
Branch 103 New York	
Walter & Paraskewia Szpaczynsky	100.00
Nadia & Walter Andrejko	50.00
Vera & Yvonne Pohoreckyj	50.00
Zenobia & Maria Zarycky	25.00
Branch 127 New York	
O. Likhovid	14.00
L. Goulouvich	10.00
N. Khomenko	10.00
S. Gerlovska	10.00
O. Pradyvus	10.00
O. Mazur	10.00
M. Polna	5.00
L. Tkachuk	5.00
L. Turkewych	10.00
V. Sydor	5.00
V. Pavlyshyn	3.00
C. Makhno	3.00
N. Mykhailiv	5.00
.Orysia Z. Woloszyn NY (Member at large)	100.00
Teofila M. Melnyczuk PA	25.00

American Red Cross

Lidia Stbelsky	50.00
Irene & Yar Mociuk	50.00

TOTAL **\$925.00**

Dear Sir or Madam:

On September 11, 2001, terrorists destroyed the World Trade Center, attacked the Pentagon, and murdered the passengers of a commercial plane, which crash-landed in a field in rural Pennsylvania. Millions around the world watched in horror and then watched with awe as Americans resolutely came together to help the victims of this terrible tragedy.

America gave blood, gave time, and gave money. As usual, in times of disaster, we turned to the American Red Cross, an organization that has the infrastructure and the experience necessary to coordinate massive aid efforts.

The Ukrainian National Women's League of America, headquartered in New York City, is proud to be part of this relief effort. While many of our members have already made individual contributions to the American Red Cross Disaster Relief Fund, others felt a need to contribute through the UNWLA – a gesture of solidarity from one humanitarian organization to another.

I am pleased to enclose checks totaling \$925.00 to the American Red Cross Disaster Relief Fund and the American Red Cross, which were forwarded to UNWLA headquarters by our branches and UNWLA members. Also enclosed is a list of contributors.

Very truly yours,

Iryna Kurowyckyj, President
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

NEW YORK FIREFIGHTERS MEMORIAL FUND

UNWLA President Iryna Kurowyckyj and Jaroslaw Kurowyckyj	\$50.00
UNWLA First Vice President Maria Tomorug and Jaroslaw Tomorug	50.00
Branch 1 New York	100.00
Branch 17 Miami, FL	50.00
Branch 21 Brooklyn, NY	50.00
Branch 27 Pittsburgh, PA	100.00
Branch 28 Irvington, NJ	50.00
Branch 49 Buffalo, NY	25.00
Branch 111 Los Angeles, CA	279.00
Branch 66 Hartford, CT	50.00
Branch 89 New York	100.00
Branch 103 Long Island, NY Nadia & Walter Andrejko	50.00
TOTAL	\$ 954.00

Contributions sent directly to Fire Fighters

Branch 119	
Irene & Yar Mociuk	100.00
Alla & Roman Trochym	20.00

Contributions sent to NY State Fed. of Police Pal

Alla & Roman Trochym	10.00
----------------------	-------

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

- **December 15, 2001.** The UNWLA Executive Committee Meeting was held, followed by a small Christmas reception for members.
- That evening, UNWLA President Iryna Kurowyckyj, Social Welfare Chair Nadia Shmigel, and New York Regional Council President Nadia Sawczuk attended a Christmas reception hosted by the Ukrainian Congress Committee of America.
- **December 21, 2001.** The UNWLA president attended the tenth anniversary celebration of diplomatic cooperation between the Polish and Ukrainian governments, which was hosted on the premises of the Permanent Mission of Ukraine.

Dear Sir or Madam:

On September 11, 2001, the world watched in horror as terrorists attacked and destroyed the World Trade Center, the beautiful and proud symbol of a beautiful and proud city. In the days and weeks to follow, we were privileged to watch another proud symbol of New York City – the brave firefighters who risked their own lives to save others.

In the hours and days that followed, all of us watched as ordinary New York firefighters turned into heroes. We marveled at your rescue and recovery efforts, silently cheering as we saw you defiantly raising an American flag on the site of carnage and tragedy.

The gallantry that we witnessed has helped make all of us stronger. It has rekindled in all of us pride in this magnificent city and all it stands for.

The Ukrainian Women's League of America, an organization which is headquartered in New York City, salutes the heroes of New York. It is my privilege and honor to forward to the New York Firefighters Memorial Fund checks totaling \$954.00, forwarded to us by our branches and members. Also enclosed is a list of donors.

Very truly yours,

Iryna Kurowyckyj, President
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

In the evening, the UNWLA President and other UNWLA members attended the Christmas tree lighting celebration of the New York Regional Council. Iryna Kurowyckyj addressed the gathering.

- **December 27, 2001.** The UNWLA President attend a briefing at the Embassy of Ukraine in Washington, DC.
- **January 12, 2002.** UNWLA President Iryna Kurowyckyj, editor-in-chief of *Our Life* Irena Chaban, and President of New York Regional Council Nadia Sawczuk attended a names day celebration held in honor of Most Revered Basil H. Losten, Bishop of Stamford.

News From a Distance: A Report from UNWLA Branch 3 of Phoenix, Arizona

by Olha Slyvka

Branch 3 members with UNWLA President Iryna Kurowyckyj.

Branch 3 of Phoenix, Arizona, is one of the “distant branches” in the UNWLA, meaning that it is far from any of the densely populated Ukrainian centers in the United States. Distant or not, the branch is very active and participates in all the activities of Phoenix’s small Ukrainian community, cultivating and nurturing Ukrainian traditions and heritage.

The young and dynamic branch president is Christina Boyko, one of those women that every Branch wishes to have. Under her direction, our branch has enriched the Ukrainian community in Phoenix in many ways. During the year, for example, the branch offers diverse programs for its members and the community at large. Some are educational; some are entertaining. All are well attended and the branch members deserve much credit for planning activities and hosting special events.

Among the many special programs were presentations by Dr. Natalia Bilyk on skin cancer and breast cancer, with an emphasis on prevention, detection, and cure. At many branch events, guests are entertained by the musical talents of pianist Anna Dvorska and accordionist Uliana Martudel.

On May 20, 2001, Branch 3 celebrated the 75th anniversary of the founding of the UNWLA. The celebration was held at the Ukrainian Cultural Center in Phoenix, Arizona, and featured the grand opening of an exhibit of historical and national costumes, ceramics, woodcarvings, embroidered artifacts and Ukrainian Easter eggs that will be per-

manently displayed at the Cultural Center. Father John Kondrasevych from the Ukrainian Orthodox Church blessed the exhibit. All those who contributed their time and effort to make the exhibit possible were officially thanked by branch members and their president. Among the distinguished guests to visit the exhibit were His Excellency Ambassador Yuriy Shcherbak, Mrs. Shcherbak, and other attendees of the Medical Convention that was held in Phoenix.

Each year, Branch 3 holds a Fall Dance where community members of all ages have the opportunity to meet and make new friends. In December 2001, the Branch hosted an “Andriyivskiy Vechir”, another event designed to connect diaspora Ukrainians with the traditions of their homeland.

Branch 3 fulfills all of its obligations to UNWLA headquarters and participates in many UNWLA charitable endeavors. In 2001, we sent \$2,000.00 for victims of the flooding in Zakarpattia. We also sent 15 boxes of food and clothing worth \$3,000.00. An additional \$1,000.00 was sent to the Holy Family Monastery in Lviv. Our Welfare Chairs Myroslava Mychayliv and Rosalia Tymchyna deserve the credit for soliciting donations and making arrangements for transportation of the goods collected. To end the year, Branch 3 held a holiday celebration where members exchanged gifts and ended a successful year in a pleasant and harmonious atmosphere.

(Translated from Ukrainian.)

FEBRUARY MILESTONES

February is a strange month for Ukrainians. It is a month in which we commemorate tragedy and the passing of an age. But it is in February that we celebrate, paradoxically, gentle reminders that winter can indeed produce a splendor of its own.

In this ambivalent month, we mourn the deaths of Olha Basarab and Olena Teliha, two remarkable women who died for the country they loved and served. Basarab was a member of the first women's platoon of the Sichovi Striltsi. Her work in succoring the wounded and interned in post-WWI Vienna was recognized by the International Red Cross. On February 13, 1924, she died at the hands of Polish police who could not tolerate her activities as a member of the underground movement seeking to liberate Ukraine. Poetess, feminist, and nationalist heroine Olena Teliha, who lived, studied, and worked in Prague and Warsaw for a decade, returned to Ukraine to take arms against a sea of troubles that engulfed her homeland in the first turbulent years of World War II. Refusing to cooperate with the Nazis who hoped to harness her talents as a writer and editor to serve their propaganda agenda, she was shot by the Gestapo on February 21, 1942.

On February 20, Ukrainians commemorate the death of Kyivan-Rus' Prince Yaroslav the Wise, who united the unruly and divisive territories of our ancestors into a strong and powerful nation. It was Yaroslav who codified the laws of the land, who built monasteries and libraries and schools to encourage and support religion and education, and who arranged marriages for his children with the royal offspring of numerous European monarchs. As brides of the kings of Norway, France and Hungary, Yaroslav's daughters are jewels in the amazing tapestry of the history of Ukrainian women.

One of the brightest jewels in this tapestry is Lesya Ukrainka, whose birthday we celebrate on February 25. An undisputed literary genius, Lesya Ukrainka was a prolific poet, playwright, prose writer, and translator. Her contributions to Ukrainian literature are an amazing feat – they are the product of a mind and soul undaunted by the ravages of an enduring and debilitating illness that wreaked havoc on a body that was often too frail to rise from its bed.

Re

by Lesya Ukrainka

Rage and roar, you stormy weather
Stormy weather I don't fear
Though my ventures fail me ever,
I shall bear them with good cheer.

Hey you clouds, that blackly threaten!
I shall get a magic weapon
So my songs may carry arms,
And use against you spells and charms.

All your tiny raindrop splashes
Into seed-pearls will be turned,
And your silver lightning flashes
Will be broken up and burned.

I'll let loose on your fast water
My brave ventures – see them scatter!
I'll destroy my mournful shadows
With gay song through gloomy meadows.

Rage and roar, you stormy weather
Stormy weather I don't fear
Though my ventures fail me ever,
I shall bear them with good cheer.

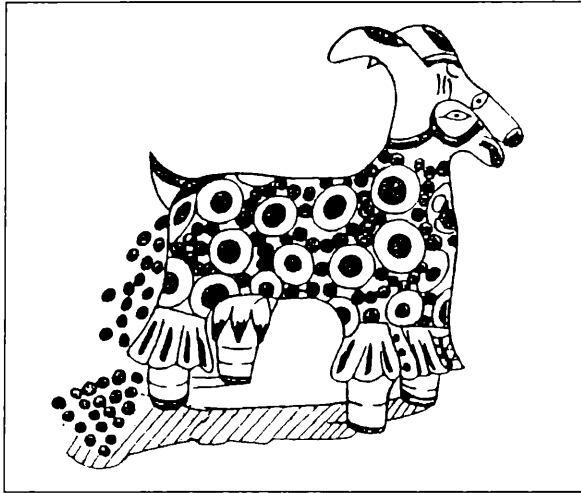
From Seven Strings Cycle translated by Gladys Evans.

Two of the heroines cited here can be revisited in previous issues of our magazine. For wonderful insights on the life and times of Olena Teliha, see *Olena Teliha and Oksana Liaturynska* by Hélène Turkewicz Sanko (April 1999). For more information on the life, work and legacy of Lesya Ukrainka, see *Lesya Ukrainka and the Ukrainian Diaspora* by Marta Tarnawsky (September 1996), *Lisova Pisnia: The Forest Song in Drama and Film* by Professor Sanko (December 1998), and *Lesya's Autumn in Yalta* by Svitlana Kupryashkina (December 2000).

The Fabulous Table, the Magic Goat, and the Mighty Stick

A Ukrainian Folktale
Retold in English by Hélène N. Turkewicz-Sanko

Once upon a time there was a poor man named Ivan who lived in a poor house in a poor village. There was no food. His wife and his children were starving. All he had was a bag of oats.

His wife said, "Ivan, go to the mill and grind the oats so that I can cook some food for the children."

But Ivan did not listen to his wife and went to sow the oats.

The Wind was happily blowing and making pirouettes in the sky, tumbling over the clouds. Unfortunately, the Wind also blew away Ivan's oat seeds!

Ivan ran home and said, "Dear wife, do you know what happened to me? The Wind blew all my oat seeds away! I shall go to the Wind and tell him to return my oats!"

"May God protect you on your journey," said the wife and Ivan left.

Ivan walked and walked until dark and then stopped at an inn. The innkeeper was a very friendly but also a very inquisitive man. He was a seasoned businessman and could recognize a man in trouble as well as a man in need. Often he would offer to help, and often, trusting people would accept his help. But the innkeeper's help always involved lending money at such a high rate of interest that invariably it was impossible for these people to repay their debts on time. He was like a spider catching innocent people in the web of his sweet words. When people could not repay their debts, the innkeeper would then become the owner of all their possessions including

their houses and their lands.

But Ivan knew nothing of all that. The innkeeper was so friendly, his smile so convincing, and because he had offered to let Ivan stay the night for free, Ivan believed he was a nice man who could not possibly be dishonest. He was grateful, and his gratitude made him too trustful.

"Where are you going?" asked the innkeeper.

"I am searching for the Wind. I want to bring him to justice. He took my oats!"

"People say the Wind lives in a big rock in the Big Mountain. They also say that if you stand in front of the big rock and pray, the rock eventually opens up and the Wind comes out," said the innkeeper.

The next morning, Ivan went to the Big Mountain, found the big rock and began to pray. Suddenly the rock split open and the Wind appeared, yawning and stretching like someone who has awakened after a good sleep.

"Why are you here?" asked the Wind.

"I want justice, replied Ivan. "You took my oats. Give them back to me! My children are starving."

The Wind felt bad and said to Ivan, "Take this little table, and when you are hungry say *Little table, little table, give me something good to eat!* And you will be able to feed your whole family."

Ivan thanked the Wind and began his journey back home. It was dark when he passed the inn where he had slept the night before, and he decided to stop there for the night.

"So did you find the Wind?" asked the innkeeper.

"Yes," said Ivan. "And he gave me a fabulous table. When I am hungry, all I have to do is say *Little table, little table, give me something good to eat!*"

"Show me," said the innkeeper.

Ivan spoke the words and the table was loaded with good food and drinks. Then he went to sleep. In the night, the innkeeper stole Ivan's table and put another one in its place.

The next day, Ivan came home and said, "Wife, children, come. Soon you will eat the best food in the world. The Wind gave me a fabulous table. All I have to say is *Little table, little table, give me something good to eat!*"

But nothing happened. Furious, Ivan walked

back to the Big Mountain. In his anger, he was making gigantic steps and nothing could have stopped him. He went straight to the big rock.

“Wind, give me back my oats!”

The Wind was surprised to see Ivan again, but he wanted to correct the injustice, so he said to Ivan, “I am giving you a magic she-goat. Anytime you need money, put your hat under her tail and tap her back gently and she will lay gold coins just like hens lay eggs.”

On his way home, Ivan felt very tired. It was dark and he stopped again at the inn.

“You went back to the inn?” asked the innkeeper.

“I sure did. He tricked me the first time with the little table. When I got home, it did not work anymore. So now he gave me a goat that lays gold coins. Look!” And Ivan put his hat under the she-goat’s tail and gently tapped her back, and his hat filled with gold coins.

During the night, while Ivan was sleeping, the innkeeper switched the goat and Ivan went home with the wrong goat. He came home and wanted his wife to see the gold coins, so he put his hat under the goat’s tail expecting it to soon be filled with gold coins, but alas! It was not gold coins that filled poor Ivan’s hat!

Furious, Ivan went to the mountain for the third time.

“Wind, give me back my oats!”

“But I gave you a fabulous table, and a magic she-goat that lays gold coins. What have you done with them?”

“They were good until I came to the inn, but when I came home they did not work anymore.”

“But why are you stopping at the inn? I bet the innkeeper has stolen your table and your goat. Listen, I will give you a special stick that will obey your every command. Say *Stick dance!*”

Ivan said the words and the stick began to dance gracefully.

“Say *Stick fly!*” said the Wind.

Ivan said the words and the stick flew through the air and came back to him.

“And now,” said the Wind, “promise me when you get to the inn, you will ask the innkeeper to give you back your fabulous table and your magic goat.”

Ivan happily walked down the road with his stick by his side. He said, *Stick stop!* And the stick stopped. He said *Stick run!* And the stick ran. He said *Stick walk!* And thus, walking side by side Ivan and

the stick came to the inn.

“Innkeeper,” Ivan said, “give me back my table and my goat that you stole from me when I was asleep!”

“I do not know what you are talking about,” said the innkeeper.

The Ivan said “*Stick, do your job! Beat this innkeeper! He is a thief!*”

“Stop! Stop!” cried the innkeeper. “I will give your table back.”

“And my goat?”

“And your goat!”

“Well then,” said Ivan. “*Stick, stop beating that man!*”

On the road leading to the village, people saw Ivan walking with a goat, a table tied to his back, and a stick in his hand. He was whistling and singing ... singing and whistling ... and he made it straight home.

“*Little table, little table, give us the best food we can eat!*” said Ivan. And the fabulous table was loaded with all kinds of breads, borsch, pyrohy, mushrooms, fruits, nuts, and drinks. What a feast they had!

Ivan did not particularly care for gold coins and he never asked the goat to lay gold coins like hens lay eggs. Instead, he would take her to the pasture high up in the mountain, and when he needed money, he would go to market and sell goat’s milk and goat’s cheese. His goat cheese was the talk of the country.

He became very famous and people marveled at his goat. She was just a little goat, but she gave as much milk as an ordinary cow and from that time on, people called her “the poor man’s cow”.

And the stick? By then, people had heard about the innkeeper’s beating and the stick had become legendary. But Ivan was a gentle, hard-working, and peaceful man, and after the incident with the innkeeper he never used the stick again. The Wind’s gift made Ivan feel so confident, so sure of himself, and so invincible that he never had to use it again. He just kept it for companionship. He got used to walking with it, and as Ivan grew older, the stick helped him get up from his chair, and it was there to prop him up when he walked up and down the mountain he loved such much. The stick became known as Dido Ivan’s cane.

Copyright H el ene N. Turkewicz-Sanko, John Carroll University, 2001

Illustration by Valentine Chaly. *Contes Ukrainiens*. Paris: Editions Bellenand (1962).

Heart Attack

By Ihor Magun, M.D., F.A.C.P

A heart attack, also referred to as a *myocardial infarction*, is one of the most common diagnoses in hospitalized patients. The cause is insufficient blood supply, usually caused by the formation of a clot. This clot blocks the blood supply, producing an area of death in the heart muscle. Once the heart muscle dies, the condition is irreversible.

Arteriosclerosis is a chronic disease which causes arterial walls to thicken and harden. This interferes with blood circulation and can cause a heart attack. *Angina pectoris* refers to the narrowing of a coronary (heart) artery, which reduces blood flow and causes symptoms of chest pain or tightness. Angina causes no direct damage to the heart, but the condition can also lead to heart attack.

Myocardial infarction can occur at any time of the day, however, it most frequently occurs within a few hours of awakening. Pain is the most common symptom. Patients usually describe this pain as a heavy, crushing feeling – as if someone

were sitting on the chest area. The pain typically involves the central portion of the chest. It can radiate to both arms, although the left arm is most frequently affected. It can also radiate to the base of the neck, the jaw, and the front of the abdomen. The discomfort is often accompanied by other symptoms – weakness, sweating, nausea, or vomiting. Painless myocardial infarction, most often seen in the elderly or in people with diabetes, can also occur. These people may have no overt symptoms, and the condition is often discovered incidentally during routine electrocardiograms.

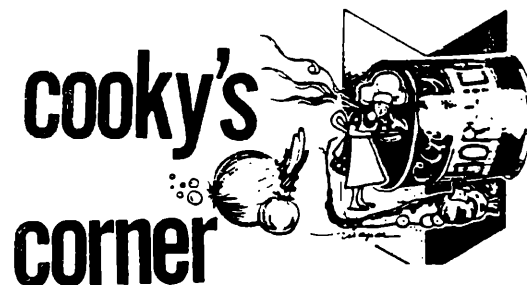
Preventing heart attacks means being aware of risk factors and taking measures to reduce them before heart disease is manifested. Good blood pressure control, good cholesterol control, no smoking, limited alcohol intake, adequate exercise, good control of sugar in diabetics, and regular evaluations and testing in individuals at high risk for heart disease are critical.

The use of aspirin, because of its favorable anti-platelet clot forming properties, is extremely helpful to certain individuals. However, the appropriate recommendations for its use should first be discussed with your physician.

Carrot Lemon Soup

1 large onion, minced
1 large garlic clove, sliced
1½ pounds carrots
3 medium tomatoes
1 large potato
6 tablespoons unsalted butter
3 cups chicken broth
1 cup water
¼ cup chopped parsley
1 teaspoon salt
¼ teaspoon pepper
¼ cup lemon juice
1 cup light cream

- Peel and slice carrots. Peel potato and cut into small pieces. Cut tomato into small pieces.
- Saute onions and garlic in butter until softened (do not brown)
- Remove from heat and add salt, pepper, parsley and stir till well combined

- Add chicken broth, water, carrots, potato and tomato.
- Bring to a boil, then simmer for 45 minutes.
- Strain soup, setting liquid aside.
- Puree vegetable pieces.
- Blend pureed vegetables, broth and light cream and simmer
- Add lemon juice just before serving
- Garnish each serving with carrot curls

ГОЛОВА СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

Дорогі Союзянки!

Уже декілька разів на сторінках нашого журналу я писала про XXVI Конвенцію СУА, яка відбудеться у травні ц.р. у Сарасоті, ФЛ.

Сьогодні хочу, щоб ми задумалися над важливістю Конвенції, яка є найвищим законодавчим органом нашої організації. Бути обраною делегаткою на Конвенцію – це привілей для членки Відділу, але разом з привілеєм – це і відповідальність.

На Конвенції розглядається пророблену трирічну працю уступаючої Управи, обирається нову Управу та інші рішення відповідно до потреб організації. Очевидно, події у світі, в Україні та в українській громаді надають специфічного характеру праці в даний час і це постійно потрібно брати до уваги.

Тому кожний відділ у конвенційному році повинен подбати, щоб мав за що послати бодай одну делегатку на Конвенцію. Ми жертвуємо на різні потреби нашого народу по цілому світі. У конвенційний рік подбаймо про свою організацію. Конвенція спонукає жінок до подальшої праці, особливо делегаток, які є далеко від української громади. Там ми зустрічаємося і бачимо, що нас багато і маємо різні можливості втілити багато нових ідей у життя.

За 75 років існування СУА закріпив позицію як найбільшої і найстаршої самостійної жіночої організації у США, що діє на міжнародному і крайовому рівні.

СУА знаний за свою багатогранну діяльність та жертвні почини. Нашу організацію поважають і шанують всі, хто про неї знає і має будь-які відносини з нею. Ми всі повинні гордитися, що маємо такий привілей бути частиною цієї славної організації.

Засновниці СУА бажали її бачити такою, якою вона є сьогодні, і тому постійно мусимо працювати, щоб надалі утримувати СУА на такому високому рівні для наступних поколінь.

Перед нами є нові завдання, нові потреби, які будемо обговорювати на Конвенції, і якщо Вас там не буде, то буде втрата для організації і для Вас.

Стараймося, щоб якнайбільше нас прибуло на Конвенцію.

Пригадую, що місяць березень присвячений історії жінок. Постарайтеся довідатися, що конкретно роблять американські жіночі організації цього місяця і, можливо, дістанете нові ідеї для проведення програм у цей місяць.

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

З НАГОДИ ІМЕНИН, УРОДИН ТА ІНШИХ ПОДІЙ, А ТАКОЖ РІДНИМ І ДРУЗЬМ В УКРАЇНУ
передплата "НАШОГО ЖИТТЯ"!

Замовлення, враз із передплатою, просимо присилати до адміністрації "Нашого Життя",
подаючи докладну адресу українською та англійською мовами і місяць, від якого почати висилання журналу.

Адреса адміністрації: 171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530, Fax: (732) 441-9377

Адміністратор-бухгалтер "Нашого Життя" — **Орися Яцусь**

Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**

Tel. & Fax (732) 441-9377

НОВИНИ

15 грудня відбулося засідання Екзекутиви СУА, після якого була Різдвяна зустріч з членками Екзекутиви.

15 грудня, увечері, голова СУА Ірина Куровицька, голова Окружної Управи Надія Савчук і референтка суспільної опіки Надія Шмігель взяли участь у Різдвяному прийнятті УККА.

21 грудня 2001 р. голова СУА взяла участь у святкуванні 10 річниці дипломатичних відносин між Україною і Польщею, які відбулися в Постійному представництві України до ООН.

21 грудня голова СУА і членки Екзекутиви, які належать до Округу Нью-Йорк взяли участь у засвіченні різдвяної ялинки Округу Н. Й. Голова привітала з нагоди Різдвяних свят.

27 голова СУА приймала участь у брифінгу Посольства України у Вашингтоні, де обговорювано питання відносин Американського уряду до України.

12 січня 2002 р. голова СУА І. Куровицька, редактор “Нашого Життя” І. Чабан та голова Окружної Управи Н.Й. Н. Савчук взяли участь у святкуванні іменин Кир Владики Василя Лостена Єпископа Стемфордського.

Союзнянки на святкуванні ім'янин Владики Василя Лостена.

ДІЯЛЬНІСТЬ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

83-ій ВІДДІЛ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.

37-і річні загальні збори 83-го Відділу СУА в Нью-Йорку відбулися 12-го грудня 2001 р. у домі Товариства “Самопоміч” за численною участю членок. Збори вела Ліда Черник, секретарювала Катря Червоняк. Окружну Управу репрезентувала її голова Надя Савчук.

Управу на 2002 рік обрано у такому складі: голова Відділу – Стефанія Косович, заступниця голови – Катря Червоняк, кореспондентська секретарка – Анна Сафіян, протоколярна секретарка – Наталія Дума, скарбник – Лідія Закревська.

Референтки: організаційна – Зірка Галів, культурно-освітня – Ліда Роговська, імпрезова – Ірена Стецьків, виховна – Дарія Генза, опікунка і скарбник світлички – Анна Рак, пресова – Володимира Біланюк, суспільної опіки – Дарія Дроздовська, стипендійна – Марія Шепарович, музейна – Ярослава Лучечко, господарські – Атаназія Гірняк, Марія Луцик, Галина Оберішин, архівар – Марта Данилюк.

Контрольна комісія: голова – Варка Бачинська, членки – Ліда Андрусишин, Клавдія Грицик, заступниці – Лідія Черник, Оксана Лопатинська.

В. Біланюк, пресова референтка.

56-ий ВІДДІЛ ім. МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ НОРТ-ПОРТ, Флориди.

Річні загальні збори 56-го Відділу ім. Мілени Рудницької відбулися 4 грудня 2001 р. На зборах були присутні 58 осіб. Відділ налічує 97 активних членок, та 6, які не платять внесків. Головою зборів була Н. Лехман, секретарювала М. Наваринська.

Упродовж року відбулися 9 сходин Відділу, 5 засідань Управи, 2 пікніки над морем, різдвяна зустріч союзнок з родинами, “вишивані вечорниці”, дві виставки писанок (у бібліотеках). Придбали і передали в дарунок Українську Енциклопедію до бібліотеки місцевої середньої школи, приєднали тринадцять нових членок.

Із Ювілейного святкування в честь десятиліття Відділу призначили три тисячі доларів для Українського Музею в Нью-Йорку. Це – лише невелика частина нашої праці, бо зробили тут набагато більше.

Через зобов'язання 56-го Відділу влаштувати XXVI Конвенцію СУА, що відбудеться у Сарасоті, Управа залишилася у попередньому

складі з малими змінами.

Орися Свистун – голова Відділу, Люся Герасимів – заступниця голови, Роксоляна Яримович – друга заступниця голови, Надія Іванчук – протоколярна секретарка, Ліда Белендюк – кореспонденційна, Галя Янчишин – скарбник. Референтки: Марійка Білинська – організаційна, Іванна Головата – культосвітня, Христя Лазор – мистецька, її заступниця – Слава Малюк, Марія Чорній – стипендійна, Катруся Кобрин – музейна, Галина Король – пресова, Неля Лехман – зв'язків, Лідія Марусин – господарська, її помічниця Зіна Ференц і Маруся Чорна, Анна Павлів – суспільної опіки, члени суспільної опіки: Люся Крук, Леся Яськів, Надія Іванчук, Неля Лехман, Слава Малюк, Оксана Савойка-Мізь, Марія Наваринська – архівар. Контрольна комісія: голова – Зоя Филипович, члени – Слава Малюк і Оля Пастернак.

Галина Король, пресова референтка.

ДЕСЯТА РІЧНИЦЯ 56-го ВІДДІЛУ СУА

Своїм золотим павутинням листопад завжди навіває спокій і тишу. Та не у нас на Флориді. Сьогодні – 17 листопада 2001 року – великий день в українській громаді. Свято союзнок! Ще 1991 року кільканадцять членок СУА, які переселилися до Флориди, щоб зустріти свою “золоту осінь” спокійно у теплом краю, з ініціаторкою Марією Наваринською, вирішили заснувати тут у Норт-Порті відділ СУА. Мрія стала дійсністю. 21 лютого 1991 р. на першому інформаційному засіданні створили 56-ий Відділ СУА імени Мілени Рудницької. Головою обрали Марію Наваринську, яка вміло керувала Відділом упродовж п'яти років. Роки 1996-1997 пройшли під керівництвом відданої цій справі Марійки Білинської. Теперішня голова Орися Свистун, уже кілька років успішно виконує свої складні обов'язки. Із 18 членок Відділу за десять років виріс до 97 і є ще 6 членок, звільнених від оплат. Передплачуємо стовідсотково журнал “Наше Життя”. Більшість союзнок є членами Українського Музею в Нью-Йорку.

Членки одноставно ухвалили достойно відзначити десятиріччя заснування Відділу. Обрали Ювілейний комітет: М. Наваринську – головою,

членами – Н. Іванчук, Л. Качалу, Н. Мандрусак, І. Радзикович, Л. Яськів, А. Павлів-Маріяні, М. Граб, М. Чорній, А. Скіць, М. Чорну, З. Ференц, О. Мельничин, М. Бойсюк, М. Білинську, Х. Лазор, Г. Король, Л. Гарасимів, Л. Інграм, Л. Яримович, І. Головату, Л. Марусин.

Під умілим керівництвом голови Ювілейного комітету М. Наваринської свято пройшло з великим успіхом. Дуже жалкуємо, що запрошена до нас головний редактор “Нашого Життя” Ірена Чабан не змогла прибути на наші урочистості.

На день святкування випала чудова погода, заля була заповнена гостями в елегантних вечірніх одягах. Мистецько прибрані столи під керівництвом Х. Лазор приваблювали зір. Стіл із перекусками і “чудодійними” флоридськими напоями приготували Л. Гарасимів, І. Герент і Х. Лазор. На сцені – емблема СУА, яку виготовив М. Бойсюк.

Марія Наваринська привітала гостей і передала далі керівництво програмою Лярісі Шпон, яка дуже гарно провадила вечір. Майже 100 союзнок заспівало гучно славень СУА. Молитву провів парох української Католицької Церкви Входу у Храм Пресвятої Богородиці

Діви Марії о. мітрат протопресвітер В. Волошук. Молитву СУА прочитала Г. Король. Колишні голови Відділу М. Наваринська, М. Білинська. і голова О. Свистун засвітили "вічний вогник" у пам'ять членок, які переступили поріг вічності. Присутні заспівали "Многая літ" на щастя і добро 56-го Відділу. Смаковиту вечерю приготували господарські референтки Л. Марусин і її заступниці: З. Ференц, М. Чорна та багато помічниць, бо ми всі працювали, як одна родина.

Ведуча програмою передала вітання від голів місцевих організацій. Від 17-го Відділу із Маямі (було троє гостей) вітала П. Дзюбинська, а від гостей 124-го зі Ст. Пітерсбургу побажання виголосила Д. Голія (одна із тринадцяти осіб, які загостили на ювілей). Художню частину започаткував союзний квартет у складі: О. Пастернак, Л. Інграм, З. Филипович, Р. Стецьків-Лонг. Згодом виступав жіночий хор нашого відділу. Пісню "Перші кроки Відділу" написав М. Чорній, виконувала О. Білас. Слова рідних пісень переносили присутніх думками у тихі спогади про молодість, родинний дім...

Голова Відділу О. Свистун "роздавала" відзначення чудовими трояндами членкам-основницям та старшим союзнякам: В. Бардиш, С. Бабій, С. Барусевич, М. Граб, Є. Єнцин, Ю.

Костишин, М. Наливайко, Л. Романишин, М. Химинець, Л. Яськів, Р. Яримович, О. Яримович.

Відзначення Відділу за подвижницьку працю отримали: Л. Гарасимів, З. Ференц, З. Филипович, Г. Король, Р. Кохно, Х. Лазор, С. Малюк, Н. Мандрусак, О. Мельничин, Г. Петришин, І. Радзикович, А. Скіць, М. Чорна, Р. Яримович.

Грамотами ім. Мілени Рудницької за особливу працю відзначено диригента жіночого хору СУА мгр. Л. Добровольську-Інграм, колишню голову Відділу М. Білинську, чинну голову Відділу О. Свистун. За віддану працю для Відділу упродовж десяти років іменовано Почесними членками Відділу М. Чорній, Н. Іванчук.

Нагороду і номінацію Почесної голови Відділу отримала Марія Наваринська – основниця 56-го Відділу. Прибуток із ювілейних святкувань у сумі 3.000 дол. передаємо на Український Музей у Нью-Йорку.

Ювілейний комітет складає сердечну подяку всім, хто допомагав будь-чим у влаштуванні відзначення. Дякуємо Омеляну Грабу за виготовлення афіш, програмок і квитків.

Прощаючись, всі постановили зустрінутися на двадцятип'ятилітньому Ювілеї. До зустрічі!

Галина Король.

І ЗАСВІТИЛАСЯ ЯЛИНКА...

Округа Нью-Йорку урочисто відсвяткувала традиційне засвічення ялинки. Це свято відбулося 14 грудня 2001 р. в залі Пластового дому. Голова Округи Надія Савчук відкрила урочистість і підкреслила, що Різдво Христове – найулюбленіше свято нашого народу. Тепер, коли маємо незалежну Українську Державу, ми плекаємо свої традиції і святкуємо разом з вільним українським народом. Голова привітала пароху церкви св. Юра о. Лаврентія і пароху церкви св. Володимира о. Івана Лишка з дружиною, представників організацій д-ра Б. Кекіша, інж. М. Шмігеля, Я. Оберишина, Б. Михайліва, С. Рубель, А. Ганкевича, М. Шуст, О. Лопатинського, А. Закревського, Д. Косовича, М. Галіва, Ю. Штогриня, В. Магуна, С. Геруляк, І. Куровицьку, голів відділів, гостей і членок.

Н. Савчук попросила о. Лаврентія до молитви. Колядою "Бог Предвічний" почалася програма. Стефанія Косович засвітила ялинку. Ірина Куровицька – голова СУА – привітала гостей і союзянок. У короткій промові вона сказала,

що ми всі чекаємо на краще завтра, що ми всі повинні пишатися нашою працею і нашою організацією.

Н. Савчук попросила до слова від Кредитівки "Самопоміч" Б. Кекіша і М. Шмігеля, які привітали присутніх зі святами і вручили дарунок, за що Округа сердечно вдячна. Голова Округи також передала їм скромний дарунок – різьблену тарілку – і подякувала провідові Кредитівки за їхнє виrozumіння і дозвіл користуватися приміщенням у будинку Самопоміч упродовж довгих років. Усі заспівали "Многая літа". Голова попросила культосвітню референтку Округи Стефанію Косович вести програму.

Голова 82-го Відділу Ліда Стасюк прочитала вірш "Традиція і жарт". Від 103-го Відділу СУА Христина Подолук задеклямувала поезію "Дума про Різдво" Лесі Лисяк-Тивонюк. Вслухаючись у слова вірша, ми неначе духовно перенеслися до батьківської хати в Україні, бачили в уяві перед собою стареньку маму, яка, дотримуючись всіх святкових традицій, приготувала

дванадцять страв на Святвечір. Які це були для нас, дітей, щасливі, незабутні часи! Так і ми повинні передати всі ці традиції нашим дітям.

Голова 123-го Відділу д-р Уляна Кекіш-Солоденко деклямувала поезію "В різдвяну тиху ніч". Голова 127-го Відділу Оксана Лиховид подарувала свій вірш "Щедрик у Нью-Йорку". Ансамбль 127-го Відділу чарував нас своїм колядуванням. Маленька Христина Махно деклямувала і віншувала з Новим Роком.

Під час програми були смаковита перекуска і напої завдяки господарській референтці Ірині Старосольській, якій допомагали Васирина Дмитренко, Уляна Кекіш-Солоденко, Галина Оберишин, Слава Лучечко. Усім їм – щира подяка.

На закінчення Н. Савчук запросила до

слова о. Івана Лишка, і він побажав усім присутнім веселих свят.

Союзняки і гості ще довго продовжували приятельську розмову і колядували, як одна родина.

Подяки заслужили: Надя Савчук – голова Округи, Стефанія Косович за підготову і ведення програми, Ірена Стецьків за декорації, Пластова станиця за безкоштовне надання залі, пластові виховники за прикрашення ялинки, О. Лиховид за музичний супровід. Відділи з Йонкерсу, Гемстеду, Бруклину і інших місцевостей за те, що взяли участь у мистецькій програмі. Подяка Анні Рак, В. Корназі і Д. Косовичеві за допомогу в приготуванні свята.

Володимира Біланюк,
пресова референтка Округи Н. Й.

ДВАДЦЯТИЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ 119-го ВІДДІЛУ СУА ім. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

Членки і гості ювілею 119-го Відділу СУА у Йонкерсі. Третя ліворуч голова Відділу Ірена Моцюк.

11 листопада 2001 р. членки 119-го Відділу СУА в Йонкерсі задушевно тепло святкували своє двадцятиліття. Посріблене волосся довголітніх союзнянок лише прикрашувало лица, зарум'янені щасливою хвилиною і, хоча на зміну молодечому запалові прийшла зріла статечність, почуття завершення відмінно виконаного громадського обов'язку спричинило дружлюбний настрій зібрання.

Працювали з ентузіазмом – сьогодні підводять підсумки, збирають щедрий урожай.

Знаменним був факт, що майже всі, що сьогодні так весело і бодро відзначували ювілей, прийшли у Відділ двадцять років тому. Молоді українки, завантажені заробітковою працею, родинними клопотами і материнством, зробили вибір працювати спільно для добрих справ, не чекаючи нагород.

Свої завдання поставили чітко і категорично: знайти способи зактивізувати громаду, дістати кошти, щоб не лише журитися долею України але і знаходити можливості зарадити, підставити плече. Вирішували спільно Відділом колядувати, брати участь у фестивалях, влаштовувати різні заходи, щоб фінансово допомогти сиротами, чи вислати невеличкий дарунок родинам, які брали участь у русі опору, чи німечним людям похилого віку – так багато коїлося лиха на Батьківщині...

Привітати союзнок зі знаменною датою прибули голова СУА Ірина Куровицька, голова Округи Нью-Йорку Надія Савчук та редактор “Нашого Життя”. Вітаючи присутніх, голова Відділу Ірена Моцюк, відкрила урочисте зібрання, запрошуючи пресову референтку Іванну Ганкевич вести програмою. Після молитви священика місцевої церкви о. Петра Гронського, Ольга Руденська прочитала коротку історію Відділу та хвилиною мовчання вшанували пам’ять членок, які відійшли від нас.

Голова СУА сердечно подякувала членкам, нагороджуючи 119-ий Відділ грамотою Головної Управи СУА. Голові Відділу Ірені Моцюк вручила грамоту з іменуванням її Почесною головою Відділу. Варто було побачити, як зворушені членки співали “Многая літа” своїй улюбленій довголітній голові, шляхетній і при цьому такій скромній Ірені Моцюк. Вона пізніше сказала мені, що у цю хвилину, з китицею квітів подарованих від Відділу Іванною Ганкевич, пригадувала скільки то часу вони всі плече в плече турботливо плянували і трудилися. Згадувала у цю хвилину своє запитання до жінок Сестрицтва, які шили фелони: “А кого ви будете в них вбирати? Може спільно роздобудемо кошти, і уможлиavimo молодим здобути добру освіту?” Слова свого Ірена Моцюк дотримала, пильнуючи, щоб Відділ ретельно складав на стипендійну акцію СУА для молоді у Бразилії, Румунії і останньо численно в Україні. Співали членки “Многая літа” і першій голові Відділу Лесі Крумшин.

Грамоту вдячності Округної Управи СУА Нью-Йорку, Відділові-ювілятові вручила голова Округи Надія Савчук. Вона підкреслила, що Відділ дотримується статуту і вимог організації, завжди виконує свої обов’язки стосовно Головної Управи і Округи, а І. Моцюк із членками ретельно відвідує щомісячні засідання Управи.

Вітаючи Відділ, І. Чабан з вдячністю нагадала, що факс, який подарували редакції членки

119-го Відділу десять років тому, святкуючи свій десятилітній ювілей, до сьогодні “служить” справно та свідчить про їхню увагу і великодушність до незнамого ще тоді редактора. Членки дбають про свій журнал і далі – з нагоди ювілею знову склали 500 дол. на Пресовий Фонд “Нашого Життя”.

Традицією Відділу стало спільне колядування для придбання коштів на потреби Українського Музею в Нью-Йорку і мені пригадалося, як щорічно після різдвяних свят голова і скарбник 119-го Відділу привозять до канцелярії СУА немалий чек для Музею (ми поміщували у журналі повідомлення і фотографію з такої нагоди). Ювілей відзначили також, даруючи Музеєві 500 дол. Послідовність у досягненні визначеної мети дала гарний результат – упродовж існування Відділ склав понад двадцяти тисяч на УМ.

Смакуючи торти, подаровані Марією Борковською і Ольгою Руденською, ми з приємністю слухали гуморески у виконанні невтомної довголітньої мистецької референтки Відділу Люби Сохан.

Нову акцію присвячену сімдесятип’ятиліттю СУА “Молоко і булочка наймолодшим школярам України”, як завжди, одним із перших 119-ий Відділ СУА підтримав немалим датком. Захоплені цією справою, для дальшого фінансування, кожної неділі після Богослужень членки влаштовують у церковній залі сніданки для прихожан, продаючи каву і власними коштами виготовлене солодке печиво.

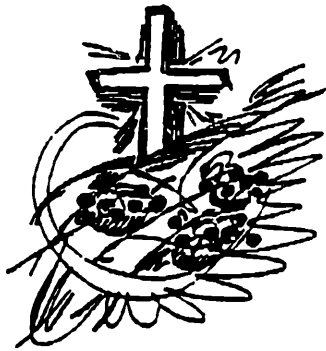
Великою популярністю у громадянства Йонкерсу користуються фільми, які Відділ улаштовує завдяки д-рові Ярославові Моцюкові. Шануючи працю дружини, цей відомий громадський діяч підтримує діяльність цілої організації, крім іншого є також членом Будівельного комітету Українського Музею у Нью-Йорку. Подружжя є меценатами Музею.

Про інші корисні справи упродовж двадцяти літ існування Відділу опублікований вичерпний допис Ольги Руденської у листопадовому числі 2001 р. “Нашого Життя”.

Не покладаючи рук, не дивлячись на малочисельність, членки вершать свої малі і більші діяння, які напевно віддадуться сторицею.

То ж вітаючи вельмишановних членок 119-го Відділу СУА, всі щиро бажали їм здоров’я і довголіття, бо радості з праці вони вмійють черпати і вчать того інших!

Ірена Чабан

ВІРА ГУСАК

23 липня 2001 року ми попрощали на вічний спочинок св. п. Віру Гусак – членку 66-го Відділу СУА у Нью-Гейвені.

Вірця – як ми всі її називали – народилася 1922 року в Ольштині, у Польщі, в родині Омеляна і Марії Фіцаловичів-Марків.

Молоді роки Віра провела у люблячій родинній атмосфері. Виїхавши на еміграцію під час воєнної хуртовини, опинилася у Німеччині, згодом приїхала до Америки, де вже зустріли її

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТІ

мати і три брати – Роман, Левко і Богдан. Тут Віра одружилася з Михайлом Гусаком. Всевишній поблагословив подружжя трьома доньками, і Віра була взірцевою матір'ю Богуслави, Ірени і Марти.

Віра Гусак була активною членкою 66-го Відділу СУА, очолювала різні референтури, була і головою Відділу. Відзначалася працьовитістю, ніколи не відмовлялася від жодної роботи.

Величний і надзвичайно сумний був похорон тому, що одночасно відпроваджували на вічний спочин подружжя Гусаків. У церкві і на цвинтарі стояли дві труни поруч – дочки ховали водночас батька і матір.

У нашій пам'яті залишиться назавжди світла згадка про нашу шановну подругу Вірцю.

Лідія Фіцалович

Доповнення — У листопадovому числі журналу (стор 28) слід додати: Мати Іванки вийшла заміж вдруге, вітчим був надзвичайно гарною людиною і старався замінити Іванці рідного батька. Вона завжди з любов'ю згадувала Його. Стор. 28, права колонка, перший абзац треба читати: Юрій Солтис здобув докторат з іноземних літератур. Стор 29, ліва колонка, перший абзац треба читати: Іванна Солтис більше двадцяти років була вчителем суботньої школи українознавства при церкві.

ДОБРОДІЙСТВО

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

Пожертви за грудень 2001 р.

90-ий Відділ СУА в Філадельфії, ПА зібрав фонди на святковому базарі на допомогу “Бабусям” в Україні. Склали: по 50 дол. – Б. і М. Павлюки, Д. Горбачевська; по 10 дол. – В. Савчин, М. Циган, С. Музичка, Е. Подоляк; по 5 дол. – І. Стерчо, О. Лукасевич, С. Гавриш, А. Сьомко, Л. Савчин, Н.Н., С. Голь, Р. Бойко, Дж. Пірс, О. Якубовська, Н. Н., Я. Куць, Г. Ступень, В. Райлі. Разом 210 дол.

В. Савчин, скарбник.

У пам'ять бл. п. Дмитра Ткачука (через 90-ий Відділ СУА в Філадельфії, ПА) з призначенням на допомогу сиротам у місті Шешори в Україні, склали: 200 дол. – І. Ткачук; по 100 дол. – Українська Кредитна Співка “Самопоміч” у Філадельфії, Б. і Х. Турченко, Я. Стахів; 85 дол. – І. Бейлюк; по 50 дол. – О. Ткачук, 90-ий Відділ СУА, Т. і М. Рублі, З. і Т. і І. Процик, Я. Ткачук; 30 дол. – П. Романюк; по 25 дол. – І. і О. Паари, М. і С. Біласи, П. і М. Штомполі, П. і М. Кондрати, Д. Федак, В. і З. Романів, С. і Н. Фірки,

Т. Мельничук, Н. Даниленко; по 20 дол. – М. Тимчук з родиною, Крилюк з родиною, Т. і О. Білинські, Д. Стайчук, В. Савчин, В. і М. Стефураги, У. і А. Процюки, М. Лабунька; по 10 дол. – А. Бута, І. Стерчо, Н. Петрик. Разом 1,305 дол. В. Савчин, скарбник.

12-ий Відділ СУА в Клівленді, Огайо складає 100 дол. на допомогу “Бабусям” в Україні.

Д. Федорів, референтка Суспільної Опіки.

89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.Й. складає 110 дол. на допомогу “Бабусям” в Україні.

А. Хоманчук за 89-ий Відділ.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

89-ий Відділ СУА складає 100 дол. на медичну допомогу в Україні.

А. Хоманчук за 98-ий Відділ СУА.

У світлу пам'ять моєї покійної дружини бл. п. Марії (Мушки) Ходновської складаю 200 дол. з призначенням на Фонд "Порятунок для дитини з лейкемією" при обласній дитячій спеціалізованій лікарні у Львові. **Н. М. Ходновський.**

Замість квітів на могилу в пам'ять бл. п. Стефана Сипняка (через 47-ий Відділ ім. Лесі Українки в Рочестер, Н.Й.) склали: 50 дол. – М. Сипняк; 20 дол. – К. Шур; по 10 дол. – Т. Шутер, М. Лилак, М. Крамарчук, М. Лещишин, А. Лучанко, А. Чорнобіль, К. Лялька, А. Лапичак-Бах, І. Руснак, М. Костів. Разом 170 дол. **Д. Сторожинська, секретар.**

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

Вшановуючи пам'ять бл. п. Ярослава Стримського, брата моєї товаришки Марійки Боровської, складаю (через 119-ий Відділ СУА, Округа Н.Дж.) 25 дол. на сніданки наймолодшим школярам України. **М. Мартинюк.**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Михайла Чорнія (через 56-ий Відділ СУА в Норт Порт, Фл.) складаємо 25 дол. на сніданки наймолодшим школярам України. **С. і М. Чорнії.**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Михайла Чорнія складаю 25 дол. на молоко і булочку наймолодшим школярам України. **С. Олійник.**

У світлу пам'ять бл. п. Євгенії Саяк (через 113-ий Відділ СУА в Нью-Йорку) склали: по 100 дол. – А. і Д. Якубовичі, Х. Юзик, д-р і п.З. Лебедовичі, Ю. і З. Ставничі, Г. і І. Одуляки; 60 дол. – В. Паливко; по 50 дол. – П. Буки, М. і А. Бородайки, Н. Сохан, Ю. і Х. Кушніри, Д. і Н. Барнетти, Л. і Б. Газевичі, В. А. Цетенко, Ю. і О. Базилевські; 30 дол. – подружжя Олексини, З. Б. Гальо; по 25 дол. – У. Федик, подружжя Петренки, подружжя Одуляків, І. Стецьків, М. Стецьків, О. Б. Лебедович, А. і І. Біланюки; по 20 дол. – С. Мороз, О.Бідляк, К. Мисько. Разом 1,280 дол. **Г. Одуляк, членка 113-го Відділу.**

У пам'ять родичів Івана і Стефанії Чорних (через 124-ий Відділ СУА) складаю 25 дол. на сніданки наймолодшим школярам України. **Д. Чорна-Галія.**

95-ий Відділ СУА в Покіпсі, Н.Й. складає 200 дол. на сніданки наймолодшим школярам України. **М. А. Заяць, голова.**

Подружжя Огарів з Анн Арбор, Мічиган (через 124-ий Відділ СУА) складають 30 дол. на молоко і булочку наймолодшим школярам України. **І. Мамус, скарбник.**

Вшановуючи світлу пам'ять союзнок колишнього 84-го Відділу бл. п. Людмили Кодельської, Гельги Мізь, Марти Гайдук і Уляни Павлинської, складаю 50 дол. **М. Дорожинська.**

В пам'ять бл. п. Люби Раковської складаємо 20 дол. **Є. Чума з родиною.**

12-ий Відділ СУА в Клівленді, Огайо складає 870 дол. на сніданки наймолодшим школярам України. **Д. Федорів, референтка Суспільної Опіки**

89-ий Відділ СУА в Кергонксоні, Н.Й. складає 100 дол. на сніданки наймолодшим школярам України. **А. Хоманчук за 89-ий Відділ.**

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди 90-ти літнього ювілею Ярослава Клима складаю 90 дол. з призначенням на допомогу сиротам в Україні. **З., М. і П. Рудики.**

З нагоди 50-ти літньої річниці вінчання моїх приятелів Олега і Люби Кінахів (через 93-ій Відділ СУА в Гартфорд, Конн.) складаю 25 дол. на допомогу сиротам в Україні. Ювілярам складаю найщиріші побажання, міцного здоров'я і всіх благ на многії літа. **Я. Кукіль.**

У пам'ять бл. п. Ярослава Городецького (через 119-ий Відділ СУА в Йонкерсі, Н.Й.) склали: по 50 дол. – О. Кулинич, О. Гудзовата; по 30 дол. – Л. Крумшин, Л. Стебельська, В. Кушнір-Винник; 25 дол. – І. Ганкевич; 20 дол. – О. Женецька. Разом 235 дол. **Л. Стебельська, референтка Суспільної Опіки.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Романна Кекіш, скарбник.
Надія Шмігель, референтка Суспільної Опіки.
Головної Управи СУА.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ГРУДЕНЬ 2001 Р.

4,050 дол. – О. Школьник, Огайо (33); 2,600 дол. – Д. і Л. Більовщуки (4); по 1,000 дол. – д-р І. Ратич (65), І. і Н. Черники (83); 600 дол. – д-р Б. і Б. Худі (28); 500 дол. – А. і Х. Козаки (86); 440 дол. – І. і

Д. Шусти (90); 427 дол. – І. і Л. Мокії (99); 360 дол. – Б. Більовщук (4); 330 дол. – О. Фаріон (90); 300 дол. – 118-ий Відділ СУА; 250 дол. – 100-ий Відділ СУА; по 220 дол. – М. Кравчук (98), О. Мостович (ВЧ), В. і З. Романіві (90), 51-ий Відділ СУА, 95-ий Відділ СУА;

200 дол. – Т. Доберчак, Н.Й.; 150 дол. – д-р І. і О. Магуни (1); 135 дол. – 4-ий Відділ СУА; 125 дол. д-р І. і К. Гапії (86); 115 дол. – Н. Змій (86), Л. Козак (56); по 110 дол. – Є. Бей (115), І. і Д. Турянські, Ю. і М. О. Яцусі (98); по 100 дол. – Х. Більовщук (98), Українські Американські Ветерани, станиця 30 (98), 63-ий Відділ СУА; по 50 дол. – Р. Левицький (90), Л. і Г. Пиріги (90); по 25 дол. – М. Бойко-Вотерс (90), М. Леськів (90), Д. і Д. Рудани (86), Ю. і М. Тарасюки (90); 21 дол. Р. Бігун (28); по 20 дол. – О. Бегей (90), В. і М. Вакуловські (90), І. Возна (90), Д. Гіл (90), М. і Д. Лашин (90), Б. Пазуяк (90), Р. Стельмах (90), Є. Ткачук (90), І. Щерба (90), Н. Ш. (90); по 10 дол. – М. Борецький (90), Т. Брикович (90), Н. Еберт (90), Г. Галаган (90), Л. Заїка (90), В. Кононенко (90), В. Курбак (90), Н.Н. (90), С. Онуферко (90); по 5 дол. – К. Борелі (99), Е. Залінська (90), І. Залінський (90), П. Кулак (90), Н.Н. (90), Н.Н. (90), І. Омейко (90).

Замість квітів

Замість квітів на могилу дорогої незабутньої товаришки з гімназії “Рідна школа” у Станиславіві бл. п. Ірени Рубель-Сигалів складаю 50 дол. на стипендію акцію СУА через 43-ий Відділ СУА Родині висловлюю щире співчуття. М. Куземська.

Замість квітів на могилу батька наших дорогих

приятелів бл.п. Володимира Чернодольського складаємо 25 дол. Родині висловлюємо глибоке співчуття. О., Ю. і Т. Яцусі.

Замість квітів на могилу батька наших дорогих приятелів бл.п. Олександра Дьоміна складаємо 25 дол. Родині висловлюємо глибокі співчуття. О., Ю. і Т. Яцусі

Замість квітів на могилу бл.п. Михайла Чорнія складаю 20 дол. Братові висловлюю щирі співчуття. Л. Романишин

Замість квітів на могилу бл. п. Петра Гоя складаю 20 дол. через 56-ий Відділ СУА. Родині висловлюю щире співчуття. Л. Романишин.

Замість квітів на могилу бл. п. Люби Дземен складаю 25 дол. через 86-ий Відділ СУА. Родині висловлюю найщиріше співчуття. Т. Турянська.

Замість квітів на могилу бл. п. Ірени Сигалів складаю 25 дол. через 86-ий Відділ СУА. Родині висловлюємо найщиріше співчуття.

М. і Ю. Українські.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. О. Яцусь, скарбник Комісії стипендій.

Л. Більовщук, референтка стипендію акції СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ ЗА ГРУДЕНЬ 2001 р.

Датки

100 дол. – 106-ий Відділ СУА, Гартфорд, Конн.; 50 дол. – А.Л. Бак; 30 дол. – І. Дорожинська; по 20 дол. – М. Дозорська, О. Гной, Н. Кузич, Т. Осадца; по 10 дол. – Н. Долинська, А. Стебельська, В. Томків, В. Кий, О. Падик; по 5 дол. – Л. Герман, І. Плис, В. Никорчук, С. Брезден.

Замість квітів

На могилу моєї сестри св. п. Віри Лемехи “Рогніди” – члена ОУН, колишнього політв’язня московського ГУЛАГу, автора спогадів “Пильнуй, Україно, пильнуй”, диригента хору жінок-політв’язнів “Відгомін” у Львові – складаю 50 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” (через 64-ий Відділ СУА). О. Лемеха Луцька.

Замість квітів на могилу бл. п. Теодозія Самогулки, чоловіка колишньої членки нашого Відділу Дарії Самогулки, складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу. Родині висловлюємо найщиріші співчуття. Членки 19-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.

Замість квітів на могилу бл. п. Андрія Галайдіди, чоловіка нашої членки Юлі Галайдіди, складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу. Родині

висловлюємо найщиріші співчуття.

Членки 19-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.

Замість квітів на могилу бл. п. Теодозія Самогулки, брата заступниці голови нашого Відділу Зені Ковальської, складаємо через 89-ий Відділ СУА 25 дол. на Пресовий Фонд журналу. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

М. Кокорудз,
референтка суспільної опіки 89-го Відділу.

Замість квітів на могилу бл. п. Теодозія Чабана, складаємо 50 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Дружині і синам висловлюємо найщиріші співчуття. А. і Р. Байляки.

У пам’ять бл. п. Каліни Ткачук-Миколенко складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Вічна їй пам’ять!

Родині висловлюємо щире співчуття.

М. Зарицька-Червіовська за 96-ий Відділ СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО НАШИМ ВЕЛИКОДУШНИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ!

М. О. Яцусь,
адміністратор журналу “Наше Життя”.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ У НЬЮ-ЙОРКУ

Жовтень 2001

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На новостворений Меморіальний Фонд ім. Михайла і Анастазії-Наталії Логушів 25,000 дол. склала донька Д. Курилко.

На новостворений Тривалий Фонд ім. диякона Юрія і Зорі Малаховських 1,000 дол. склали Ю. і З. Малаховські.

На тривалий Фонд ім. Стефана і Ванди Завадовської-Рожків 810 дол. склав 67-ий Відділ СУА.

ДАТКИ

5,000 дол. – Ю. і А. Мицаки; по 500 дол. – С. Головка, д-р І. Ратич; по 200 дол. – М. Балагутрак, М. Дзюба, І. і С. Марченки, Т. і О. Зазулі, д-р Осип і Л. Оришкевичі; по 125 дол. – проф. Т. і О. Гунчаки, д-р В. Богданів; по 100 дол. – Л. Мазур, М. Фітьо, П. і Т. Панкевичі, Ю. і А. Черні, д-р А. і Т. Тершакивіці, д-р П. Луців, д-р І. і С. Серанти, А. Мельничук, В. і Н. Лехмани, В. і П. Шпачинські, О. і Л. П'ясецькі, 22-ий Відділ СУА, 106-ий Відділ СУА, 43-ий Відділ СУА, Л. Артимишин, д-р Р. і Н. Літепли, І. Ганкевич, диякон Ю. Малаховський, М. Борковська, М. Рудик, Л. Волинець, М. Сурмач, 29-ий Відділ СУА; 90 дол. – С. Кинь; 55 дол. – С. Сенежак; по 50 дол. – д-р Л. і д-р А. Добрянські, І. Плис, О. Купчин, Е. і Т. Федаки, А. Стебельська, Л. Домбчевська, І. Шкарупа, Д. і М. Стахів, Р. Барановський, А. і К. Буки, Л. Ігнат, Р. Ференцевич, О. Качала, д-р А. Білевич, Л. Закревська, М. Кульчицька, С. Андрушків, Е. Ройовська; 40 дол. – С. і О. Літепли; по 30 дол. – д-р. В. і С. Берони, Л. Оген, д-р І. і Н. Головинські; по 25 дол. – В. Сендзік, С. Лопушинська, д-р Т. і Л. Крупи, Г. Сминдак, М. і С. Лесківи, В. і М. Кіці, Д. Гусар, Б. Титла, І. і У. Сосі, д-р О. і З. Лятишевські, д-р М. і Л. Прокопи, С. Лонишин, М. Васишин, Л. Шеремета, Л. Дубно, Г. Гомзяк, Х. Брикович, М. Струк, І. Філіпчак, О. Дубик, О. Пех, Н. Гафкович, Р. Фенчинська, І. Коцур; по 20 дол. – Л. Завадович, М. і С. Леськіви, Я. Волощук, О. Повзанок, О. Балабан, Я. і І. Кліми, Л. і О. Стеткевичі, М. Савчак, М. Жуковська, О. Тритяк, М. і А. Хом'яки, О. і Л. Кінахи, А. Ваньо, Д. Оріховська, П. і Л. Дармограї, О. Городецька, В. Грицин, Т. і А. Гнатейки, Н. Масик, М. Сидір, Т. Кушнір, 71-ий Відділ СУА, Л. Погорецька; 15 дол. – І. Черешня; по 10 дол. – В. і Д. Чіраші, А. Т. і Д. Самієнзи, д-р М. Федорко, М. Бойко, д-р П. Джуль, А. Кібало, І. Адамчук, І. Лісікевич, Я. і Я. Букачевські.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

40,000 дол. – Н.Н.; 25,000 дол. – О. і Х. Саміленки; 10,000 дол. – Л. Фіцалович; по 5,000 дол. – проф. Я. і М. Томоруги; 3,500 дол. – 83-ий Відділ СУА Я. і А. Лешки, інж. В. і Л. Магуни, І. Чернявський; по

2,000 дол. – Н. Даниш-Оконел, С. Савчук; по 1,000 дол. – В. і Г. Балабани, д-р О. і д-р Р. Голод-Тритяки, 99-ий Відділ СУА, Б. і І. Глушевські, Н. Бігун, З. і Я. Снилики, 1-ий Відділ СУА, І. і Т. Вітковицькі, М. Федерко, Я. і К. Червоняки, М. і З. Кулиничі, С. Семущак, Ю. Слиж, Ю. і Т. Прятки, Л. Микитини, І. і Я. Лучечки, В. і Б. Слижі, Л. Крушельницька (American Express), Ukrainian-American Professional & Businessperson Association of NY & NJ, С. Ірча з рідними; по 500 дол. – І. Гбур, д-р М. і Л. Прокопи, 103-ий Відділ СУА, Б. і М. Полянські, В. Троян, С. і Л. Бойки, 119-ий Відділ СУА, д-р М. Фішер-Слиж, Дж. і С. Гуралі; по 300 дол. – д-р О. Клос, подружжя Манко; 250 дол. – Український Народний Союз, Я. і К. Червоняки, Р. і Х. Соробей, Ю. і М. Українські, Округна Управа СУА Чикаго, Dunwoodie Travel Bureau Ltd., Oak Tree Consulting, Inc., Lazirko Specialty Foods; по 200 дол. – О. і С. Кудлаки, Т. Брикович, М. і О. Гнатейки, Я. і І. Куровицькі, Т. і С. Геврики, І. Підгірний, О. і Л. Коверки, Я. і Г. Оберишини, подружжя Голм Андерсон, Г. Шляфер; по 150 дол. – В. Адамс, Л. Брикович; по 100 дол. – М. і О. Вітюки, К. Стець, О. Юзенів, П. Хома і О. Стерчо, Б. і Н. Білаші, диякон Ю. Малаховський, О. Кузьмович, І. Яворська, П. і І. Шиприкевичі, д-р М. і Х. Баранецькі, С. і А. Макухи, О. Волошин, д-р З. і В. Гілі, Е. Дячун, М. Чижо, А. Кушнірчук, Д. Генза, П. Кузьма, Д. Мудра, М. Аліськевич, 89-ий Відділ СУА, І. Яросевич, О. і Х. Данилюки, д-р Б. і Т. Кузьми, д-р П. і Л. Козіцькі, А. і А. Андрюки, Український Народний Союз; 75 дол. – О. Бачинська; 70 дол. – З. Ясінська; по 50 дол. – В. Мацелюх, Б. Калошик, С. Терлецька, Н. Яворів, М. і С. Кісі, І. Блага, Г. Гомзяк, Л. Данік, д-р Б. і Б. Худьо, О. Городецька, М. Рейнарівич, Б. Данко, А. Легедза, М. і Б. Мончаки, М. і Х. Сохаські, Р. Гошовський, Т. і Л. Стельмахи, Б. Марків, Х. Цебрій, К. Михайлюк, О. Буртик, В. Мацелюх, Б. Котис, Б. і К. Пашини, Я. Пилигчак, Л. Голінська, Д. Яцек-Матілюс і Дж. Матілюс-мол.; 40 дол. – О. Яцкевич; 37.44 дол. – М. Кравчук (United Way of Tri-State); 30 дол. – І. Лісікевич; 25 дол. – М. Мацок, П. і І. Паньків, д-р В. Трігос, Л. Мокій, З. Хома, Я. Д. Олексів, Р. Худьо, Я. і Я. Букачевські, Д. Барон, Б. Фугала, В. і К. Вальчуки, О. і Х. Вальчуки, Ю. і Л. Вальчуки, А. і Г. Кухтаруки, Н. Крупська, О. Хомин, М. Мецник, К. Маланчук, Rev. S. and J. Krysalka, J. Siccone, L. and K. Kolakoski; 20 дол. – J. and A. Campiglia, В. і І. Іванчишини, З. і Р. Васильціви, Б. і І. Глушевські, І. Перчулин, А. Тарнавська; 10 дол. – М. Васишин, С. Мирка, М. Сидор, О. Сантос, Дж. Марков, М. Цибик; 5 дол. – Дж. і А. Гайди.

З НАГОДИ

З нагоди дня народження матері Марії Лавро складаю 50 дол. на Будівельний Фонд УМ.

А. Погора.

З нагоди 90-ліття нашого дорогого стрийка **Ярослава Клима** складаємо 200 дол. на Будівельний Фонд УМ. **Т. Осадца і А. Перейма.**

З нагоди 50-літнього Ювілею Вінчання наших батьків **Олега і Уляни Оменцінських** 50 дол. на Будівельний Фонд УМ склали діти. **Володимир, Олег і Галя.**

Для відзначення 60-ї річниці вінчання наших дорогих родичів **Сидора і Євгенії Новаківських** на ювілейній гостині датки на Будівельний Фонд УМ зложили: по 20 дол. – С. і Е. Новаківські, М. Ганусей; по 100 дол. – І. і д-р Д. Лисі з дітьми, М. Волошин-Новаківська, Р. і О. Новаківські з дітьми, М. і М. Касіяни, Е. і Б. Михайліви, П. і М. Кондрати, М. Юрчак; 60 дол. – д-р О. і Р. Кльофаси.

На бенкеті Округної Управи СУА в Огайо з нагоди 25-ліття Українського Музею в Н.Й. датки на Будівельний Фонд УМ зложили: 3,500 дол. – СУА – Округа Огайо; 3,000 дол. – Комітет української спадщини; по 1,000 дол. – 12-ий Відділ СУА, Т. і Л. Грициви, С. Цегельська, І. Шкарупа, д-р О. Шкільник, Українська Автокефальна Православна Церква св. Тройці; 600 дол. – М. Грабська; по 500 дол. – д-р Юрій і Е. Русини, Самопоміч – Федеральна Кредитова Кооператива, Огайо, Cleveland Memorials; по 200 дол. – д-р В. і Л. Базарки, д-р С. і Е. Волиняки, В. і О. Льчишини, д-р М. Кулик, В. і В. Ліщинецькі, д-р Д. Русин, д-р Р. Цибики, А. і Н. Зеленьки; 150 дол. – І. Р. Стецура та І. і І. Стецури; 125 дол. – Т. і О. Ковчі; по 100 дол. – Д. А. Басалик, З. І. Бессер, Р. і О. Гентиш-Брехуни, Л. Ведмедик, д-р С. і Н. Винарські, М. і Л. Вирсти, І. і д-р Д. Войтгни, С. Городиська, М. і Л. Дармохвали, д-р І. і А. Захарії, д-р О. Клос, В. і П. Крутиголови, д-р Ю. і Д. Кульчицькі, Л. Куцяк, Лазута-Колодій Похоронне Заведення, Я. Ляшук, Л. Мичковська, д-р Я. і Л. Музички, М. Піхурко, Л. Головата-Рожа, д-р М. і Х. Терпиляки, Д. Федорів, В. і О. Хміляки, Т. Шмагала – мол., д-р Ю. Яськів, М. Волошин, Дж. і М. Віганд; 60 дол. – Т. Лисак; по 50 дол. – П. Байко, С. Балагутрак, Т. Василик, О. Волошин, С. і Е. Гішинські, Г. М. Глуховецькі, Головач Похоронне Заведення, д-р З. і М. Голубці, М. Задойний, В. і І. Кріси, І. Магоцький, Владика Р. Москаль, Г. і І. Пилип'яки, О. і А. Сорочаки, К. Турчин, М. Футей, М. і К. Чапські, Т. і С. Швабинські, М. Шкарупа; 30 дол. – І. Дубас; по 25 дол. – Н. Баляш, д-р В. і Л. Боднарі, Т. і С. Бурі, М. і Е. Гейниші, Б. і О. Дем'янчуки, Л. і Г. Дмитревичі, П. і І. Дмитрики, Ю. Дяченко-Вісник, В. і І. Котелевичі, Ф. і М. Кошкарди, М. Краус, Я. Кришталович, С. Кузняк, П. Лагола, Л. Лешньовська, М. і С. Мельниковичі, д-р Я. і Н. Мігайчуки, І. і А. Оленчуки, М. Оришкевич, О. Мороз, д-р А. Очеретько, М. Пасічник, А. Рожнятовський, А. Слободян, д-р О. і Н. Стецики, О. і С. Теркали, Ю. і В. Турчуки, Р. Швець, Vazar-Import Gift Inc.; по 20 дол. – П. і В. Бард, Ф. Бенко, В. Косак, М. Жига; по 15 дол. – К. Капітанець, І. Новицька; по 10 дол. – Т. Гайдук, Л. Кармазин, П. Корлятович.

З нагоди дня народження **Емілії Воляник** складаємо 1,000 дол. на Будівельний Фонд УМ. **М. і Н. Дейчаківські.**

У пам'ять найдорожчого тата і діда бл. п. **Осипа Сигіди** складаємо 1,000 дол. **З., Т. і В. Крислаті.**

У пам'ять мого вуйка бл. п. д-р **Богдана Цимбалістого** складаю 100 дол. **Р. Боднарук.**

У пам'ять найдорожчого батька бл. п. **П. Балагутрака** складаємо 500 дол. **М. і Л. Балагутраки.**

У пам'ять дружини бл. п. **Марії**, колишньої голови Округної Управи СУА Огайо, складаю 500 дол. **Д. Фаріон.**

У пам'ять бл. п. **Мирослави Грабець** датки зложили: 75 дол. – К. І. Дж. Томпсон; по 50 дол. – Л. Калинич, В. і Л. Камінські, Д. і М. Лиски, д-р А. М. Шкільник, Н. і А. Шусті; 35 дол. – Ф. і М. Зеленьки; по 25 дол. – П. і Д. Басалики, Н. Дейчаківська, Л. Лешньовська, А. Шуст, Дж. Шепіс; 20 дол. – С. Цегельська.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ УМ

У пам'ять моєї мами, бл. п. **Ірени Благітки** та у пам'ять бл. п. **Юрія Благітки** складаю 100 дол. **І. Пелех.**

У пам'ять бл. п. **Марії Гатали** датки зложили: по 25 дол. – Д. С. Кінг, Дж. і Дж. Мейсоны; по 10 дол. – І. і О. Яцишини, І. Кравець.

ЗАМІСТЬ КВІТІ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УМ

У пам'ять бл. п. **Ярослава Сидоряка** складаємо 100 дол. через 64-ий Відділ СУА. **Ю. і Д. Костіви.**

У пам'ять бл. п. **Ярослава Городецького** датки зложили: 200 дол. – О. Городецька, О. і Д. Лесківи, по 100 дол. – В. і К. Воловодюки, М. і Б. Осадца, М. Леськів, І. Коцур, В. Марків; по 50 дол. – І. і І. Мокрівські, Г. і І. Кузьми, Д. Геча, І. Луцишин, Р. і Г. Ратичі; по 25 дол. – М. Данилюк, Б. Мельничук; 20 дол. – О. і Л. Клецори.

У пам'ять нашого вуйка, бл. п. **Ярослава Городецького** складаємо 50 дол. **О. Оришкевич, Т. Зазуля з чоловіком і Д. Тобін.**

У світлу пам'ять дорогого швагра бл. п. **Ярослава Городецького** складаємо 250 дол. **Т. і О. Зазулі.**

У тридцять п'яту річницю смерті бл. п. **Богдана Шуля** складаю 1,000 дол. **Дружина В. Шуль.**

Замість квітів на могили бл. п. **Наталії Білоус, Марії Герус і О. Вікул-Вороник** складаю 60 дол. **О. Кобзар.**

Звкінчення на стор. 36

НАШИМ ДІТЯМ

Віктор СОКОЛОВ

ПЕРШИЙ СНІГ

Сніг, сніг,
Перший сніг,
З ночі ліг
Аж на поріг.
І сніжинки морозинки
Я хапаю на льоту.
Я ще зранку
Впрігся в санки,
Та й – на гірочку круту!
Сніг, сніг,
Перший сніг,
Комірцем на плечі ліг...
Як в ракеті – швидколеті
Мчу я з гірочки униз.
Гей, маляtko-дошкільняtko –
Одійди но, одступись!
Сніг, сніг,
Перший сніг...
На все місто –
Гомін, сміх...

ЗИМОВІ ЗАМАЛЬОВКИ

Щодня пташок годує хлопчик
З вікна – в мороз, у сніговій.
Вони пшінце клюють до ночі,
Цвірінькають:
“Живи, живи!”

...Захворів хлопчик, від подушки
Не міг підняти голови.
І хвилювались птахи дуже,
Й лунав їх крик:
“Живи, живи!”

Літературна Україна. 1 березня 2001 р.

Наталка ПОКЛАД

БІЛІ КАРУСЕЛІ

Накрутило, намело
кучугури білі.
Мов стриножила село
пісня заметілі.

А як сонце – горілиць
і димки зав'ються, –
до худоби, до криниць
стежечки проб'ються.

Голоси загомонять,
сколихнуть замети.
А садки стоять – як рать
білої планети.

Довго ще доріг нема...
Дітлахи ж – веселі:
Їм розкручує зима
білі каруселі.

Леонід ТАЛАЛАЙ

ХОРОБРИЙ ЗАЄЦЬ

Може, чули ви про зайця,
Що у полі народивсь,
Що нікого не боявся
І ніколи не трусивсь?!
Ну, боявся він лисиці,
Та у темряві копиці,
Та з рушницями людей,
Та малесеньких дітей...
Ну, а більше він нічого,
Ну, а більше він нікого
І ніколи не боявсь!
Ну, боявся він хрущів,
Та шипшинових кущів,
Та корови, та сови,
Та високої трави...
Ну, а більше він нікого,
Ну, а більше він нічого
І ніколи не боявсь!
Ну, бувало, що тікав
Від зубатого Сірка,
Від комарика, від миші
Та від шелесту у тиші,
Від сороки, від kota
І від власного хвоста...
Ну, а більше він нічого,
Ну, а більше він нікого
І ніколи не боявсь

Світлана КУЗЬМЕНКО

МОРОЗ

Взимку до людей приходжу.
На шляху усе морожу.
Де пройду – земля твердіє,
Все навколо холодіє.
Де пройду – лишаю слід.
Із води роблю я лід.
І коли лиш маю змогу –
Я морожу руки й ноги.
А якщо при тім вже буду –
Щік і носа не забуду.
Щоб від мене врятуватись,
Треба тепло одягатись.

Ганна ЧЕРІНЬ

НЕЧЕМНА ЛЯЛЯ

Лялько, яка ти нечемна!
Я працювала даремно:
Борщик з водички,
Пудінг з травички,
Кашку густеньку,
Каву смачненьку –
Смачно! Та наче на злість,
Ляля нічого не їсть.

Я наварила даремно,
Праця пропала моя.
Лялю! Яка ти нечемна!
Ти така сама як я!

НАШІ СМАКОВИНКИ

Салатки з квасолі

Салатка з лімської квасолі

1 ½ гор. звареної лімської квасолі (lima, beans)

6 oz тонко крайної вудженки (bason)

Помідорова підлива :

1 великий помідор (без шкурки і зернят),
посічений

3 ложки доброї оливкової олії

1 чай. ложка цитринового соку

сіль і перець до смаку

Зварену квасоллю затримати теплою, стопити вудженку, обсушити на паперовім рушнику і дрібно покрушити. Вимішати з квасолею та полити помідоровою підливою.

Зверху притрусити посіченою тримбулькою та застудити хоч на годину.

Підлива: Всі складники підливи змішати разом у змішувачеві

Салатка з трьох квасоль

6 oz молодої шпарагової зеленої квасольки
покрайної в ½ інш. довжини

8 oz замороженої малої лімської квасолі

1 ½ гор. червоної-великої квасолі з бляшанки,
промитої і відцідженої.

Підлива :

6 ложок доброї оливкової олії

2 ложки оцту з червоного вина

2 малі цибульки дрібно січені

сіль і перець до смаку

Дві перші квасолі зварити (осібно) і відцідити.

Червону квасоллю промити водою і відцідити.

Змішати всі три квасолі в одній мисці.

Підлива: Змішати всі складники разом і полити ними квасоллю. Тримати хоч одну годину в холодильнику перед поданням на стіл.

Салата бурякова з квасолею

¼ гор. ліскових горішків

¼ lb. зварених буряків

4 oz. зеленої, шпарагової квасольки

2 малі пори

1 грушка

1 гор. звареної білої квасольки

Підлива :

2 ложки посіченого свіжого кропу

1 зубець часнику подушеного

1 чай. ложка муштарди

1 чай. ложка оцту з білого вина

1/3 гор. оливкової олії

В горячій печі підсмажити горішки протягом 5-7 хвилин, опісля посікти їх і залишити на боці. Буряки коротко заварити і злити холодною водою, відцідити та просушити на рушнику. Докладно помити і дуже тонко покроїти пори. Почистити і покроїти грушку. Відцідити білу квасольку. Все разом змішати у великій мисці, та полити підливою.

Підлива: Всі складники змішати у змішувачі.

Мексиканська салатка

1 бляшанка (15oz) червоної квасолі, помитої і відцідженої

1 ¼ гор. кукурудзи (зерна)

1 зелений перець дрібно посічений

4 зелені цибульки посічені

2 ложки насіченої зеленої коріяндрі, або петрушки

Підлива :

¼ гор. оливкової олії

сік з ½ зеленої цитрини (lima)

1 зубець часнику

сіль і перець до смаку

½ головки листястої салати, дрібно нарізаної

П'ять перших складників змішати у мисці. Чотири складники підливи змішати разом і влити до салатки.

Для подавання гарно і корисно на низ виложити миску нарізаною зеленою салатою, а зверху наложити приготовану квасолеву мексиканську салатку.

Закінчення із стор. 33.

У пам'ять бл. п. Марії Герус складаю 25 дол.

Л. Лампіка.

У четверту річницю смерти дорогого чоловіка і батька бл. п. Володимира Обуцака складаємо 50 дол.

С. і В. Обуцаки.

У пам'ять бл. п. Романа Пазуняка складаю 25 дол.

О. Цегельська.

У пам'ять бл. п. Мілорада Тодоровича датки зложили: 50 дол. – Я. і К. Червоняки; по 25 дол. – І. і О. Терлецькі, П. і М. Червоняки.

У пам'ять дорогого мужа бл. п. Осипа Сигіди складаю 200 дол.

Н. Сигіда.

У пам'ять бл. п. Наталії Білоус складаємо 100 дол.

З. і Я. Снилики.

Щиро дякуємо за допомогу!

Управа та адміністрація УМ

Поправка

В жовтневому числі НЖ було пропущено:

У пам'ять бл. п. Марти Гузар-Василькевич складаємо 100 дол. на Будівельний Фонд УМ. Чоловікові Зенонові і родині висловлюємо щире співчуття. О. і І. Воробці.

Дуже перепрошуємо за помилку!

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик
Оксана Фаріон
Мотря Воевідка-Слоневська
Варка Бачинська
Омеляна Рогожа
Надя Цвях
Анна Максимович
Марта Богачевська-Хомяк
Ірина Стецьків

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— кореспонден. секретарка
— скарбник
— для справ преси
— вільний член
— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Надія Шмігель
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Люба Більовщук
Ольга Тритяк
Марта Пеленська

— суспільної опіки
— виховна
— музейна
— стипендій
— архівальна
— екології

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англomовної частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко
Стефанія Вочок
Надія Савчук
Марта Стасюк
Ярослава Мулик
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Мишталь
Маріянна Заяць
Марія Одежинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью Джерзі
— Огайо
— Чікаго
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Таїсса Турянська
Лідія Черник
Лідія Закревська
Рома Шуган

— голова
— член
— член
— заступниця
— заступниця

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

María Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Barbara Bachynsky
Omelana Rohoza
Nadia Cwiach
Anna Maksymowych
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Corresponding Secretary
— Treasurer
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko
Stefany Wochok
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Jaroslava Mulyk
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Zoryana Mishtal
Mary-Ann Zajac
Maria Odezhynska

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Nadia Shmigel
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak
Luba Bilowchtchuk
Olga Trytyak
Marta Pelensky

— Social Welfare Chairwoman
— Education Chairwomen
— Art/Museum Chairwoman
— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
— Archives Chairwoman
— Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Taissa Turiansky
Lidia Czernyk
Lydia Zakrevsky
Roma Shuhan

— Chairwoman
— Member
— Member
— Alternate
— Alternate

Irena Chaban — Editor-In-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**

Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**

Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**

Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

**“Братки” — взір уставки жіночої сорочки. Внизу взір коміра жіночої сорочки.
Село Угринів — Сокальщина. Зі збірки Ірини Кашубинської.**